

LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉS

PROGRAMFÜZET

2025

PARAJD
Urbán Andor Református
Központ
537240 Praid
Str. Zsögöd nr. 553
0730-190.067
uarkkparajd@gmail.com
[https://reformatus.ro/
vendeghazak/parajd-urban-
andor-reformatus-konferencia-
es-udulo-kozpont](https://reformatus.ro/vendeghazak/parajd-urban-andor-reformatus-konferencia-es-udulo-kozpont)

MAGYARÓZD
Bonus Pastor Terápiás Otthon
547123 Ozd nr. 5
0265-483.214
eva.adorjan@bonuspastor.ro
<https://bonuspastor.ro>

KOLOZSVÁR
Bethlen Kata
Diakóniai Központ
400075 Cluj-Napoca
Str. Ponorului nr. 1
0264-440.510
bethlenkata@gmail.com
<https://viladiakonia.ro/hu/>

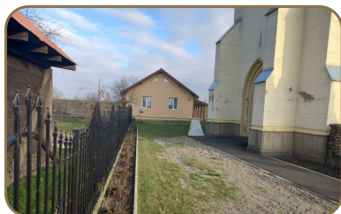
TEMESVÁR
Új Ezredév Református
Központ
300120 Timișoara
Splaiul Morarilor nr. 1B
ujezredev@yahoo.com
<http://www.ujezredev.ro/hu/>

SÓLYOMKÖVÁR
Református Ifjúsági Központ
417550 Șinteu, nr. 7/A
0749-193.727
miklos_kari@yahoo.com
https://www.facebook.com/profile.php?id=100068637660936&locale=te_IN&_rdr

VETÉS
Református Gyülekezeti Ház
447355 Vetış
str. Principală nr. 242
0741-014.879
matherobert79@gmail.com
<https://www.facebook.com/groups/1479792958954798>

SZENTJOBB
Caritas-központ
417192 Sâniob
Str. Principală nr. 222
0259-328.340
ingridgalenia@yahoo.com
<https://civilportal.ro/alapitvanyok/caritas-szent-istvan-szocialis-kozpont-szentjobb/>

**SZATMÁRNÉMETI
Lános Egyházközség
Kálvin János imaterem**
440114 Satu Mare
P-ța Jean Calvin nr. 4
0261-712.455
kozoti01@yahoo.com
<https://refszatmar.eu/szatmar-lancos-reformatus-gyulekezete/>

**NAGYVÁRAD
Partiumi Keresztyén Egyetem**
410209 Oradea
str. Sulyok István nr. 14-16
0259-418.252
palfi.jozsef@partium.ro
www.partium.ro

**NAGYVÁRAD
Arany János Kollégium**
410209 Oradea
str. Primăriei nr. 36
ajk@partium.ro

HEGYKÖZSZENTMIKLÓS
417441 Sânnicolau de Munte
nr. 33
0259-352.591, 0769-560.811
laszloarus@yahoo.com
<https://www.strand-krespa.ro/index.php?nyelv=hu>

MAGYARKÉC
FÉSZEK Szociális Központ

415301 Chet

nr. 118

0748-143.853

magyarkec@yahoo.com

<https://magyarkec.ro>

NYÜVED

Gondos Vendégház

417052 Niuved nr. 91

0755-968.814

melittagondos@gmail.com

<https://www.facebook.com/gondosvendeghaz>

A több éve működő Országos Lelkésztovábbképző Tanfolyam kezdettől fogva azt a célt tűzte ki, hogy gondoskodjon a református lelkészek szakmai továbbképzéséről. Az eltelt időszak alatt több kisebb-nagyobb átalakításon átesett továbbképzési rendszer mára már olajozottan működik, és a tanfolyamok és képzések végén született visszajelzések is azt mutatják, a lelkészek elégedettek a képzések színvonalával.

Az soha nem volt kérdés, hogy a teológiai tudományok művelésére és az új tudományos eredmények megismertetésére nagy szükség van. Utóbbi célt szolgálja a Romániai Református Egyház tudományos lapja, a *Református Szemle*, illetve az egyházkerület, valamint a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet neve alatt megjelent magas színvonalú szakkönyvek sokasága is. A teológiai tanárok felkészültsége, szakmaisága és tudományos teljesítménye igencsak dicséretes. Bizton állítható, hogy a kolozsvári teológia fennállása óta a jelenlegi tanári kar nyújtja a legjobb teljesítményt, és nemcsak a hazai, hanem nemzetközi összehasonlításban is megállja a helyét. A tudományművelés és az eredmények közlésének sajátos jellege miatt azonban ezek az eredmények ritkán jutnak el a lelkipásztorokhoz. Ezért is volt szükség arra, hogy évekkel ezelőtt elinduljon szervezett keretek közt a lelkésztovábbképző tanfolyam. Ahogyan minden más hivatás esetében, úgy a lelkipásztori munkában is szükség van a folyamatos továbbképzésre.

Az elmúlt évek továbbképzési kínálatának szinte egészét a gyakorlati teológia kiegészítő mellékágai jelentették. Az OLTÉ éves programjának összeállítói éppen ezért már évek óta törekednek a kiegyensúlyozott és minden teológiai tudományterületet (rendszeres teológia, bibliктеológia, egyháztörténet) lefedő kínálat összeállítására, de ezt továbbra sem sikerült megvalósítani, annak ellenére sem, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik a klasszikus felosztású teológiai tudományokban való továbbképzésre.

A különböző, a református egyházon belüli vagy kívüli kegyességi mozgalmak és gyakorlatok megítélése és elbírálása korántsem egyértelmű a lelkészek körében. Ezért volna elengedhetetlenül fontos a továbbképző kínálatában a rendszeres teológiai,

biblikateológiai, egyháztörténeti, valamint a gyakorlati teológia klasszikus tárgyaiban való továbbképzési lehetőségek megteremtése. A képzési kínálat egyoldalúsága ugyanis identitásunk és küldetéstudatunk meggyengüléséhez vagy rossz esetben félreértéséhez vezethet.

Külföldön és itthon egyre többen követelik az egyház megújítását. Az egyháznak valóban szüksége van a folyamatos megújulásra, de ez nem jelentheti az öncélú változtatás kényszerét. A reformátori értelemben vett megújulás bennünk és velünk kezdődik el, és arra tekint, hogy az egyház Urának, Krisztusnak hű tanítványai legyünk. Lelkipásztorként erre szegődtünk el, jó pásztorként vezetői és őrzői kell kegyünk Krisztus nyájának. Ehhez viszont folyamatosan képeznünk kell magunkat. Istené legyen a dicsőség!

dr. Kolumbán Vilmos József
püspök

Lelkésztovábbképző programok

2025, Erdély

Cím	Helyszín	Időpont	Kredit-pont
Szenvedélybetegek változásra motiválása	Magyarózd Drogterápiás Központ	2025. március 10–12.	16
A 21. század keresztyén etikai kérdései	Parajd, UARKK	2025. május 13–15.	16
A változásmotiváló lelkigondozás I. modul	Parajd, UARKK	2025. május 19–23.	28
A prédikáció mint a gyülekezetépítés alapvető eszköze	Parajd, UARKK	2025. június 23–25.	16
Bevezetés a KáTÉM oktatás módszertanába	Kolozsvár, Bethlen Kata Diakónia Központ	2025. szeptember 10–12.	16
Inspiráció 3.0 – Ifjúsági munka a változó világban	Parajd, UARKK	2025. október 20–22.	16
„Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett...” Bibliai példatörténetek a lelkipásztor munkaasztalán	Parajd, UARKK	2025. október 22–24.	16
A változásmotiváló lelkigondozás II. modul	Parajd, UARKK	2025. november 17–21.	28

2025, Királyhágómellék

Cím	Helyszín	Időpont	Kredit-pont
Temesvári Vezetői Képzés	Temesvár, Új Ezredév Református Központ	2025. március 20–22.	16
Eszkatológia és metafizika, avagy a láthatón túli dolgok	Sólyomkővári Református Ifjúsági Központ	2025. március 31. – április 2.	16
Személyiség-lélektani alapismeretek lelkészeknek	Vetés	2025. április 7–9.	16
Mit akar a Jelenések könyve?	Szentjobb, Caritas-központ	2025. június 11–13.	16
A zene mint pasztorációs lehetőség a kazuáliáknál és a konfirmációnál	Szatmárnémeti, Lánkos Egyházközség, Kálvin János imaterem	2025. szeptember 3–5.	16
Istenfiak – bukott angyalok – óriások. A Szentírás és a tradicionalista gondolkodók gondolatvilágában	Nagyvárad, Partiumi Keresztyén Egyetem	2025. szeptember 5–7.	16
Bevezetés a KáTÉM oktatás módszertanába	Nagyvárad, Arany János Kollégium	2025. szeptember 8–10.	16
A lelkipásztor életében fellépő függőségek	Hegyköz-szentmiklós	2025. szeptember 22–24.	16
Digitális misszió a fiatalok között	Magyarkéc	2025. október 6–8.	16
A belső szoba rejtekében. Az imádság gyümölcsei a lelkipásztor és a rábízottak életében	Nyüved, Gondos vendégház	2025. október 6–8.	16
Konfliktuskezelés az egyházi kapcsolatokban – A resztoratív szemlélet alkalmazásának lehetőségei	Magyarkéc	2025. október 14–16.	16
Gyökerekkel és gyökerek nélkül	Hegyköz-szentmiklós	2025. október 27–29.	16

A Romániai Református Egyházban működő lelkésztovábbképzés rendszere szerint minden lelkésznek ötévente legkevesebb ötven továbbképzési kreditpontot kell összegyűjtenie. Ebből megközelítőleg harmincat tanfolyam jellegű továbbképzésen, a kiegészítő részt egyházmegyei lelkészértekezleten való részvétellel vagy egyéni tudományos munkával lehet megszerezni. Kreditpontoszerzésre olyan egyházmegyei lelkészértekezleteken van lehetőség, amit az Országos Lelkésztovábbképző Testület által akkreditált előadások valamelyikének meghívásával szerveznek. Amennyiben valaki tudományos előadást tart vagy szakfolyóiratban tanulmányt jelentet meg, azzal ugyancsak kreditpontokat szerezhet. Az előadások, illetve publikált szaktanulmányok kreditponttal való értékelése évente a decemberi OLTT-gyűlés keretében történik. A vonatkozó kéréseket, az előadások rövid összefoglalója, illetve a publikáció megjelenési helyének megjelölésével, az OLTT titkárságához kell eljuttatni.

A továbbképzésekre a programleírásnál található e-mail címen vagy telefonszámon, a közölt időszakban lehet jelentkezni. A jelentkezés a regisztrációs díj befizetésével válik véglegessé, amit banki átutalással az Erdélyi Református Egyházkerületben meghirdetett továbbképzések esetén az

EPARHIA REFORMATĂ DIN ARDEAL

CIF: 13729410

Banca: BCR CLUJ

IBAN: RO12 RNCB 0106 0266 0457 0488,

a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben meghirdetett továbbképzések esetén az

EPARHIA REFORMATĂ DE PE LÂNGĂ PIATRA CRAIULUI

CIF: 4390305

Banca: BANCA TRANSILVANIA, ORADEA

IBAN: RO94 BTRL RONC RT0T 0379 0701

számlaszámra lehet megtenni.

A banki átutalóra megjegyzésként fel kell vezetni a továbbképzés címét (vagy annak kezdő szavait) és a jelentkező lelkipásztor teljes nevét.

A regisztrációs díj felét a lelkipásztor, másik felét az egyházközsége (hivatalos munkaadója) fizeti.

A Lelkésztovábbképzés Szabályrendelete megtekinthető az Erdélyi Református Egyházkerület honlapján, a www.reformatus.ro oldalon, a Törvénytár fül alatt.

Bővebb felvilágosítás Gáll Sándor OLTT-titkártól a 0731-344.207 telefonszámon vagy a gallsandor@gmail.com e-mail címen igényelhető.

Az OLTT nevében:
Gáll Sándor OLTT-titkár

**Szenvedélybetegek változásra motiválása,
avagy hermeneutikai és lelkigondozói
eszköztár a változásmotiváló lelkigondozás
(MI) alkalmazásához, a függők és családtagjaik
kontextuális lelkigondozásában.
Családgondozó esetelemzések
és a gondozottaink követése**

Előadók:

- dr. Horváth Levente lelkipásztor, teológiai tanár, kontextuális lelkigondozó, addiktológiai konzultáns, MI-facilitátor
- Horváth Mária szociális munkás, a Magyarózdi Drogterápiás Otthon családterápiás és addiktológiai konzultáns munkatársa és programvezetője

Időpont: 2025. március 10–12.

Helyszín: Magyarózdi Drogterápiás Otthon

Kreditpontok száma: 15 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az oltt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. február 28-ig.

A résztvevőket képessé kívánjuk tenni arra, hogy hatékonyan beavatkozzanak a szenvedélybetegek és hozzátartozóik között kialakult kodependens játszmákba, motiválni tudják őket, felismerve az ambivalenciájuk feloldási lehetőségeit, és a motivációs interjú és párhuzamosan az exegézis eszköztárával hatékony lelki vezetést gyakoroljanak.

Miközben használják és alkalmazzák, legyenek képesek a hivatásszerepben megtapasztalt (érzelmi, magatartási, életvezetési, kapcsolati) problémahelyzetek reális észlelésére, reflektálására, illetve feldolgozására, a kollegiális szakmai együttműködés használatára.

A szenvedélybeteg és függősége, valamint a családjában kialakult kodependens játszmák megismerése – arra keresünk választ a résztvevőkkel, hogy a megfelelő diagnózison túl melyek a

segítségnyújtás szakszerű terápiás és spirituális eszközei és lehetőségei, amelyeket bevetethetünk. Megvizsgáljuk, melyek a támogatás és lelkigondozás gyakorlati, kontextuális távlatai, illetve az életvezetési rehabilitáció paraméterei és célkitűzései.

Szem előtt tartjuk a gyülekezeti kontextust, ezért az addiktológiai és lelkigondozói kérdéseket igyekszünk a lelkipásztor segítő szerepének és felelősségének szempontjai felől megközelíteni.

A gyakorlat felől közelítjük meg a témákat, az elméleti megalapozás mellett hangsúlyt fektetünk a szemléltetésre is.

A 21. század keresztyén etikai kérdései

Előadók:

- dr. Bogárdi Szabó István rendszeres teológia professzor, KGRE-HTK
- dr. Bekő István Márton biblikus, Újszövetség
- Némédi-Varga Dávid kommunikációs szakember
- Zila Gábor történész, egyházi civil szféra, RKKA-elnök

Időpont: 2025. május 13–15.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az olt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. április 13-ig.

Az etika vagy másképpen erkölcstan az emberi cselekedeteket meghatározó normarendszer. Nem annyira a merev és leírt törvények gyűjteménye, mint inkább egy, az emberben vagy társadalomban kialakuló belső értékrendszer. Az etika a jó és a rossz közötti dilemmában nyújt eligazítást és segítséget. E definíción elindulva keressük azokat a jóra vezető lehetőségeket, amelyeket a keresztyén embernek (a világi trendek ellenében is) a 21. századi társadalomban is követnie kell.

A továbbképző vezető előadója dr. Bogárdi Szabó István, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara rendszeres teológia tanszékének vezetője, aki három kérdés köré csoportosítja a 21. század keresztény etikai kérdéseit. *1. Érzület etika és/vagy felelősség etika.* A közéleti, közösségi (politikai és társadalmi) döntések (érzületi) motívumai és (felelősségteljes) következményei nem állnak arányban. A szeretetelv alapján hozott döntések sokszor éppen a felelősségteljes szeretet útját zárják el. Hogyan nyerhetünk belátást mindkettőre? *2. A szövetség rendjében – szívbe írt törvény.* A református teológia erős jellegzetessége az Isten és ember közötti szövetség etikai vonatkozásainak kiemelése. Beszélhetünk-e ma teocentrikus etikáról? *3. Derült jövőbe nézés – etikai tájékozódások.* A teocentrikus etika az eljövendő Isten országa fényében keresi az Isten dicsőségét és az embertársaink javát szolgáló cselekvést. Ez nem a rend fenntartásának elkerülhetetlen kényszere, hanem a keresztyén szabadság hálás igyekezete. Ezt egészíti ki dr. Bekő István előadása, mely az etikai kérdések biblikus megközelítését vizsgálja.

A keresztyén etikának van egy gyakorlati oldala is, amelyet a lelkipásztorok a mindennapi munkájuk során is használnak. Zila Gábor, a Református Közéleti és Kulturális Alapítvány ügyvezetője, valamint Némedi-Varga Dávid kommunikációs szakember előadások, illetve egy workshop keretén belül arra válaszolnak, hogy a lelkipásztor hogyan tud a keresztyén értékrendszeren belül maradni akkor is, amikor kilép a világi terepre.

A változásmotiváló lelkigondozás (ún. motivációs interjú) módszertana és gyakorlata, különös tekintettel a lelkipásztori szolgálatra – I. modul

Előadók:

- drd. Bartha Éva szupervizor, klinikai szakpszichológus, MI-tréner
- dr. Horváth Levente MI-tréner, kontextuális lelkigondozó, teológiai tanár

Időpont: 2025. május 19–23.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

Kreditpontok száma: 28 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 300 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az oltt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. április 19-ig.

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet gyakornoki programja keretében tömbösített formában felkínált képzés már néhány éve nagy népszerűségnek örvend a lelkipásztori szolgálatra készülő teológus hallgatók körében.

A Motivációs Interjú (MI) egy együttműködésen alapuló, célorientált kommunikációs stílus, különös tekintettel a változás nyelvére. Arra tervezték, hogy erősítse a személyes motivációt és elkötelezettséget egy konkrét cél iránt azáltal, hogy az elfogadás és együttérzés légkörében feltárja és előhívja a személy saját indokait-érvelését a változtatásra a saját maga (életvitele) megváltozása érdekében.

Az MI lelkeségét a keresztyén értékrend kontextusába helyeztük és sajátos teológiai szempontok alatt oktatjuk, hogy a lelkipásztor kommunikációs, nevelői és lelkigondozói gyakorlatában megfelelő teret nyerjen és eszközeit és az általa elért kompetenciáit a gyakorlatban fejleszteni tudja.

A *motivational interviewing* (MI) megalkotói frappánsan értelmezték az angol kifejezés jelentését, az *inter-view* (= között + látni) azt sugallja: a lelkipásztor mint segítő és beszélgetőpartnere

között lelhető fel, azaz „köztük válik láthatóvá” a kommunikáció során a segített személy motivációs erőforrása, ami őt reális és hatékony változásra/változtatásra ösztönözheti. Ezért mi ezt a kommunikációs, pásztori és pedagógiai módszert változásmotiváló beszélgetésnek vagy változásmotiváló kommunikációs stílusnak is nevezhetnénk magyarul. A nemzetközi köztudatba átment és ott így közkedvelté váló *motivational interviewing* kifejezés tükörfordítását („motivációs interjú”) félreérthetőnek tartjuk magyar nyelvterületen, inkább a változásmotiváló kommunikáció vagy alkalmasint változásmotiváló lelkigondozás kifejezéseket részesítenénk előnyben, és magyarul ezeket találóbaknak és kifejezőbbeknek is érezzük (az MI-nek nincs köze például az állásinterjúk esetleges technikáihoz).

Esetünkben mi egy mind szisztematika- és biblikateológiai-lag, mind pedig praktikateológiai-lag megalapozott és használható képzést szeretnénk nyújtani a lelkipásztoroknak a közösségszervező és kommunikációs gyakorlati munkájukban, arról nem is beszélve, hogy mára már evidenciaalapú kutatás is bizonyítja e komoly teológiai és pasztorációs-segítő, személyiségfejlesztő és közösségépítő módszer gyakorlati hatékonyságát.

Célkitűzésünk az is, hogy a lelkipásztor képessé váljon el-sajátítani egy személyközpontú kommunikációs/lelkigondozó-tanácsadási stílust és gyakorlatot, hogy segíteni tudjon a gondozottja változással és az életvitele változtatásával kapcsolatos ambivalenciájának és ebből fakadó általános problémáinak kezelésében.

A prédikáció mint a gyülekezetépítés alapvető eszköze

Előadók:

- dr. Székely József lelkipásztor, teológiai tanár
- Beke Boróka lelkipásztor

Időpont: 2025. június 23–25.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az oltt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. május 23-ig.

A nyugat-európai protestáns egyházakban egyre többen (teológusok, lelkipásztorok, gyülekezeti tagok) kérdőjelezik meg a prédikációnak mint egyirányú kommunikációnak a létjogosultságát. Már léteznek olyan kísérletek, amelyek az istentiszteleti keretből ki akarják szorítani a prédikációt.

Erdélyi református gyülekezeteinkben még nem tartunk itt. Azonban nekünk is foglalkoznunk kell a prédikáció hatékonyságával, hiszen a gyülekezeti tagok mindössze 10%-a kíváncsi még az igehirdetésre. A távolmaradás is jelzés, amellyel kezdenünk kell valamit.

A viszonylag alacsony istentisztelet-látogatási arány ellenére is érvényes, hogy az egyház összes tevékenysége közül az igehirdetéssel lehet a legtöbb embert elérni. A vasárnapi istentiszteletekkel elsősorban a gyülekezeti tagokat, az ünnepi és alkalmi szolgálatok rendjén olyanokat is, akik csak nagyon lazán vagy egyáltalán nem kötődnek az egyházhoz. Éppen ezért ma is érvényes a reformátorok megállapítása: az egyháznak nincs szentebb és nagyobb feladata, mint az igehirdetés. Ezért bármilyen változás következzen is be az egyházban és a társadalomban, az igehirdetés nem kerülhet egyebeknek az árnyékába.

Az igehirdetés létjogosultsága nem a társadalmi vagy a nép-egyházi elvárások függvénye, hanem Krisztustól kapott missziói feladat: „Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot

minden teremtésnek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözü; aki pedig nem hisz, elkárhozik” (Mk16, 15–16).

Természetesen azzal is foglalkoznunk kell, hogy milyen kellene legyen az igehirdetés. Éppen azért, mert sokan csak ritkán hallanak prédikációt, az egyszeri alkalom meghatározó lehet az Istenről, keresztyénségről, egyházzal való gondolkodásuk szempontjából. Ez fokozottan érvényes az alkalmi szolgálatok esetén. Az erdélyi magyar társadalom és a református egyház belső szekularizációja nyilvánvaló. Ezért már nem magától értetődő az egyház és a lelkipásztor tekintélye. Ilyen körülmények között egyre nagyobb szükség van a prófétai bátorsággal, személyes közvetlenséggel és lelkigondozói szeretettel megszólaló hiteles és aktuális igehirdetésre, amellyel még elérhető a mai ember.

Elsősorban a Szentlélek munkájától függ az, hogy az ige üzenete megérkezik-e a hallgatókhoz vagy sem. Emberi oldalról azonban mindent meg kell tenni azért, hogy az ige ne térjen vissza üresen, hanem megcselekedje, amit Isten akar.

Mivel az egyház és a lelkipásztor legfontosabb feladata az igehirdetés, ezért a „minőségi” igehirdetés érdekében elengedhetetlen a lelkipásztor szakmai és személyes kompetenciáinak a fejlesztése. Az igehirdető bízhat abban, hogy prófétai küldetés-tudatát, személyes és szakmai kompetenciáit, valamint lelkigondozói habitusát a Szentlélek felhasználhatja az igehirdetés és az egyház megújulásában.

Az igehirdetés a gyülekezetépítés alapvető eszköze. Minden gyülekezeti tevékenységnek Isten ígéjéből kell kiindulnia és annak meghatározottságában kell történnie. A továbbképzés az ígére, az igehirdető személyére és az igehallgatókra való fokozott odafigyeléssel szeretne hozzájárulni az igehirdetők és a gyülekezetek „építéséhez” és megújuláshoz.

Bevezetés a KáTÉM oktatás módszertanába

Előadók:

- Gede Csongor lelkipásztor
- Pitó Zsolt lelkipásztor
- dr. Somfalvi Edit teológiai tanár, gyakorlati tanszék
- dr. Bernard van Vreeswijk (Hollandia) lelkipásztor, a módszertan egyik kidolgozója
- Herman van Wijngaarden (Hollandia) HGJB munkatárs, tanár, a módszer másik kidolgozója

Időpont: 2025. szeptember 10–12.

Helyszín: Kolozsvár, Bethlen Kata Diakóniai Központ

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 25 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az olt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. augusztus 10-ig.

2014 januárjában Hollandiában találkozott először a Hulp Oost Europa képviselte és a Kárpát-medence jó néhány lelkésze, hogy kialakítsák a katekézis új oktatásmódszertanát. Az első elképzelés egy határokon átvívelő, nemzetközi munkacsoportot állított munkába, amely újragondolja a Heidelbergi Káté oktatási óráinak a tartalmát és új óratervírási lehetőségeket tanul meg. Az elmúlt évek során sokan vettek részt a programban, újra is terveztük kétszer, és 2022-re végre megérett arra, hogy a lelkészek megismerjék és rövid tréning után alkalmazzák. A Királyhágómelléki Református Egyházkerületben már tartottunk a holland kollegákkal egy kis bemutatót, aminek nagy érdeklődés közepette nagy sikere volt.

A Heidelbergi Káté oktatásának ebben a megközelítésben a református identitás kialakításában és a gyülekezetbe szervezésben van szerepe, ahol figyelembe veszik a fiatalok valós környezetét, a lelki-szellemi fejlettségüket és a megtanítandó kérdéssel kapcsolatos tapasztalataikat. Újdonság még, hogy nem a fiatal felnőttkor a korhatár, amire a hitbeli érettséget el kell érnie egy katekumenusnak, hanem az élethosszig tartó tanulásra készülhet. A módszertan, amit elméleti és munkacsoportos oktatás keretében megtanítunk, holland fejlesztés, amit a magyar

református helyzetre adaptáltunk. Lényege, hogy a személyiség mindhárom rétegét érinti, és teljesen gyakorlatias. Először az elméjét, majd az érzelmeit, végül az akarati döntést vonjuk be az óratervben a kérdés elmélyítésébe. A cél mindig az, hogy a döntés a gyülekezethez tartozásban megerősítse a KáTÉM oktatásban részt vevőt. A lelkészeket felkészítjük az óraterv elkészítésére, és aki elvégzi a képzést, az kap mintaként kétévnyi kidolgozott és minőségileg ellenőrzött óratervet, hogy a munkát magabiztosan elkezdhesse.

A munka, amit holland vezetéssel a hatodéves teológiai hallgatók végeztek el és a munkacsoport református lelkészei vizsgálták felül, a KPTI Ravasz László Gyakorlati Teológiai Kutatóközpont munkájához sorolható be. A központ honlapján lehet majd kommunikálni Somfalvi Edit tanárnővel, a KáTÉM program szervezőjével, ha a program használata közben kérdések merülnek fel.

Inspiráció 3.0 – Ifjúsági munka a változó világban

Előadók:

- Ruzska Sándor lelkipásztor
- Bartos Károly lelkipásztor, bibliodráma-vezető, pszichodráma-asszisztens
- Müller Lóránd lelkipásztor
- Szabó István János lelkipásztor
- Apetroaie Lucas gazdasági informatikus, vállalati és pénzügyi menedzser, az IKE ügyvezető igazgatója
- Kürti Tünde pszichológus, szociológus, mentálhigiénés szakember, doktorandusz (ethnology, Debrecen), az IKE titkára

Időpont: 2025. október 20–22.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

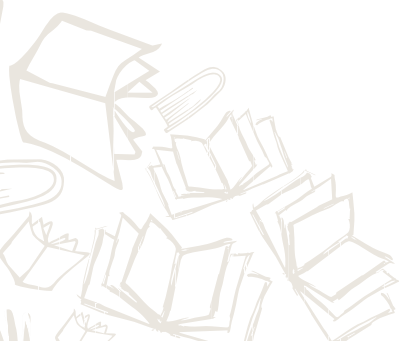
Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 15 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az olt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. szeptember 20-ig.

Tíz évvel ezelőtt kimagasló érdeklődés mellett három alkalommal tartottuk meg két év alatt az *Inspiráció – ifjúsági munka a változó világban* című képzést. 2024 novemberében az egyházmegyei ifjúsági előadók tanácskozásán merült fel egy hasonló továbbképzésnek az igénye. Tíz év alatt felnőtt egy új lelkésznemzedék, akik keresik az ifjúsági szolgálatban az utat. A továbbképzésünk nem az akkori megismétlése, hanem annak egy újragondolt, a mai kihívásokhoz igazított változata. Elméleti megalapozások után olyan csoportdinamikai, digitális és élménymódszerekkel ismerkedünk, melyekre sajátos gondolkodású kamaszaink, fiataljaink is fogékonyak. Bemelegítő, ráhangoló játékokat használunk, megtanuljuk egy bibliai történet játékokkal való, interaktív felépítését. A módszerekkel workshopokon és műhelyekben dolgozunk, célunk használatuk készségszintű elsajátítása. A képzésnek (mivel az IKE-vel partnerségben terveztük meg) része az IKE elmúlt 12 évi tapasztalata. Az elméleti megalapozottság után a hangsúlyt a műhelymunkára helyezzük, ahol az elhangzottakat a gyakorlatban is végezzük (imaséta készítése, láthatatlan színház vezetése, játékok levezetése, szerepe stb.). Tekintettel arra, hogy a délutáni blokkok irányított gyakorlati tevékenységek, a képzés öt előadást és nyolc tevékenységet foglal magába (egy időben több is lehetséges csoportbontással). Végül, de nem utolsósorban hangsúlyt fektetünk azoknak az attitűdöknek a kialakítására is, melyek előmozdítják kapcsolattartásunkat az új nemzedék tagjaival.

„Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett...” Bibliai példatörténetek a lelkipásztor munkaasztalán

Előadók:

- dr. Bekő István Márton lelkipásztor, újszövetségi biblikus
- Kabai Ferenc lelkipásztor, bibliodramatikus
- dr. Márton János lelkipásztor, ószövetségi biblikus, a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar adjunktusa, BBTE

Időpont: 2025. október 22–24.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az oltt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. szeptember 22-ig.

Jézus Krisztus példázatai az evangéliumok beszédanyagának legsajátosabb részei. Olyan stílusjegységek, amelyek továbbviszik az ószövetségi képes beszédet, kifejezik Istenünk üdvözítő akaratát és hordozzák az ösgyülekezetek életének, kérdéseinek, alkotóerejének, szándékainak lenyomatát, üzenetét közvetítik a jövőnek. A továbbképzés során a szőlős képét felhasználó Ézsaiás és Ezékiel próféták, valamint a szinoptikus evangéliumok példatörténeteivel foglalkozunk. Megvizsgáljuk, hogy miként változott a toposz használatának jelentéstartalma, milyen narratívák keretében jelentkeznek és mi célból, valamint hogyan alakult hatástörténete. A rabbinikus irodalomban mi a szerepe a példaelbeszéléseknek, hogyan történik magyarázatuk? Hát Jézus Krisztus tanítási eljárásában és az egyházban? Dramatikus módon arra keressük a választ, hogy milyen értékek (axiómák) jelentkeznek ezekben a példatörténetekben, és milyen tézisek (jézusi megállapítások) nyernek általuk megerősítést, igazolást.

A bemutatásra kerülő szövegértelmezési és módszertani szemléletek, megközelítések (modellek, paradigmák) hasznos, bátorító, serkentő támpontot jelentenek a példatörténetekkel való gyülekezeti munkához. Az előző évek tapasztalatai és

visszajelzései nyomán még több egyéni és kiscsoportos munkával igyekszünk a szöveg üzenetét élővé tenni, az alkalmazás irányába elmozdítani.

A megajánlott témával szeretett és nagyra becsült professzorunk, a kilencven esztendeje született Kozma Zsolt emléke előtt tisztelgünk.

A változásmotiváló lelkipondozás (ún. motivációs interjú) módszertana és gyakorlata, különös tekintettel a lelkipásztori szolgálatra – II. modul

Előadók:

- drd. Bartha Éva szupervizor, klinikai szakpszichológus, MI-tréner
- dr. Horváth Levente MI-tréner, kontextuális lelkipondozó, teológiai tanár

Időpont: 2025. november 17–21.

Helyszín: Parajd, Urbán Andor Református

Konferenciaközpont

Kreditpontok száma: 28 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 300 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az olt.tovabbkepzes@gmail.com e-mail címen 2025. október 17-ig.

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet gyakornoki programja keretében tömbösített formában felkínált képzés már néhány éve nagy népszerűségnek örvend a lelkipásztori szolgálatra készülő teológus hallgatók körében.

A Motivációs Interjú (MI) egy együttműködésen alapuló, célorientált kommunikációs stílus, különös tekintettel a változás nyelvére. Arra tervezték, hogy erősítse a személyes motivációt és elkötelezettséget egy konkrét cél iránt azáltal, hogy az elfogadás

és együttérzés légkörében feltárja és előhívja a személy saját indokait-érvelését a változtatásra a saját maga (életvitele) megváltozása érdekében.

Az MI lelakiségét a keresztyén értékrend kontextusába helyezzük és sajátos teológiai szempontok alatt oktatjuk, hogy a lelkipásztor kommunikációs, nevelői és lelkigondozói gyakorlatában megfelelő teret nyerjen és eszközeit és az általa elért kompetenciáit a gyakorlatban fejleszteni tudja.

A *motivational interviewing* (MI) megalkotói frappánsan értelmezték az angol kifejezés jelentését, az *inter-view* (= között + látni) azt sugallja: a lelkipásztor mint segítő és beszélgetőpartnere között lelhető fel, azaz „közöttük válik láthatóvá” a kommunikáció során a segített személy motivációs erőforrása, ami őt reális és hatékony változásra/változtatásra ösztönözheti. Ezért mi ezt a kommunikációs, pásztori és pedagógiai módszert változásmotiváló beszélgetésnek vagy változásmotiváló kommunikációs stílusnak is nevezhetnénk magyarul. A nemzetközi köztudatba átment és ott így közkedvelté váló *motivational interviewing* kifejezés tükörfordítását („motivációs interjú”) félreérthetőnek tartjuk magyar nyelvterületen, inkább a változásmotiváló kommunikáció vagy alkalmasint változásmotiváló lelkigondozás kifejezéseket részesítenénk előnyben, és magyarul ezeket találóbbaknak és kifejezőbbeknek is érezzük (az MI-nek nincs köze például az állásinterjúk esetleges technikáihoz).

Esetünkben mi egy mind szisztematika- és biblikateológiai- lag, mind pedig praktikateológiaiilag megalapozott és használható képzést szeretnénk nyújtani a lelkipásztoroknak a közösség-szervező és kommunikációs gyakorlati munkájukban, arról nem is beszélve, hogy mára már evidenciaalapú kutatás is bizonyítja e komoly teológiai és pasztorációs-segítő, személyiségfejlesztő és közösségépítő módszer gyakorlati hatékonyságát.

Célkitűzésünk az is, hogy a lelkipásztor képessé váljon el-sajátítani egy személyközpontú kommunikációs/lelkigondozó-tanácsadási stílust és gyakorlatot, hogy segíteni tudjon a gondozottja változással és az életvitele változtatásával kapcsolatos ambivalenciájának és ebből fakadó általános problémáinak kezelésében.

Temesvári Vezetői Képzés

Előadók:

- Marco de Leeuw van Weenen mérnök (M.Sc.), misszionárius, a Tolnai Református Egyházmegye missziói munkatársa
- Járay Márton lelkipásztor, lelkigondozó, az SE Mentálhigiéné Intézet munkatársa
- Kerekes Márton kórházlelkész, szupervizor, a Gyökössy Intézet munkatársa

Időpont: 2025. március 20–22.

Helyszín: Temesvár, Új Ezredév Református Központ

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a lpzabogabriella@gmail.com e-mail címen 2025. február 28-ig.

„Kevés az, hogy a szolgálóm légy...
A népeknek is világossággul adlak,
hogy szabadításom a föld végéig terjedjen.”
(Ézsaiás 49,6)

A Temesvári Vezetői Képzés egy már kétéves kezdeményezés, amely a szórványmagyarság között élő és szolgáló, gyülekezeti vezetői közösségből és a vezetői közösségért sarkadt. Célunk a transzformáció: egyre inkább Krisztus képére formálódni közösségben és egyénileg, a vezetés területén is. Ebben segítenek előadóink, akik személyes és ezáltal sajátos szemszögből tárnak elénk vezetési elveket vagy éppen azokkal kapcsolatos gondolatébresztő és reflexióra sarkalló kérdéseket. A képzés teret ad a találkozásra, a kollegiális kapcsolatok létrejöttére és ápolására, amelynek hisszük, hogy különösen is megtartó ereje van.

AZ ELŐADÁSOK TARTALMI ISMERTETÉSE

1. előadás: A református lelkészek állapota a magyarországi minta alapján

2023-ban Magyarországon egy nagy országos felmérés készült, amit a lelkipásztorok közel 50%-a kitöltött. Ennek eredményei nagyon tanulságosak, és ötletekkel szolgálnak arra nézve, hogy milyen területeken lehet a lelkészek segítségével gondolkodni. Az előadás igyekszik felvillantani azokat a pontokat, amelyek általánosságban igazak lehetnek, és közösen keressük azokat a területeket, amelyek az erdélyi lelkészeket is érintik. Az előadás körüljárja azokat a nagyobb témákat, amik a 2023-as országos felmérés elemzése alapján elmondhatók. Ezt követően a hallgatósággal közösen gondolkodunk és reflektálunk az erdélyi sajátosságokra. Az előadás informatív és frontális, az információkra való reflektálás pedig interaktív formában történik majd.

2. előadás: A támogatás három szintje a lelkipásztor életében
Azokat a pontokat keressük az előadás során, ahol lehet és kell tenni a lelkipásztori hivatás megerősítéséért: egyéni, közösségi és rendszerszintű lehetőségeket térképezünk fel közösen. A lelkipásztori hivatást érő kihívások az élet nagyon különböző területein jelentkeznek. Egészség, családi élet, baráti kapcsolatok, kollegiális viszonyok, szerepkonfliktusok. Ennek megfelelően egyes problémákra az egyén saját maga tud csak megoldást keresni. Más helyzetekre a kisebb lelkészi közösség vagy éppen a rendszerszintű változtatás tud csak hatékony megoldást jelenteni. Az előadás és közös munka célja ezeknek a szinteknek a megfogalmazása és különválasztása. Ezzel szeretnénk a lelkészek saját rezilienciáját és a közösség fejlődését segíteni.

3. előadás: Hivatásom története

A lelkipásztorok alapvető közös pontja, hogy életük során elhívást kaptak Istentől országának építésére, szolgálatára. Az ehhez való folyamatos kapcsolódás elengedhetetlen a hosszú távú egészséges szolgálathoz. Az előadás és az ezt kísérő egyéni munka segíti a jelenlévőket, hogy reflektáljanak a saját lelkészi hivatásukhoz való viszonyukra. Községi szinten lehetőséget ad a lelkipásztori körnek egyrészt arra, hogy egymásban meglássák a sorstársat, a testvért, másrészt pedig a személyes reflexióra a hivatás tekintetében.

4. előadás: A lelkeszi hivatás ápolása

A cél, hogy a személyes hivatásra való reflexió után megfogalmazódhassanak azok a területek, amikben a hivatást lehet gondozni, ápolni. Az előadás és közös reflexió megcélozza, hogy egy erősebb támogató közeg alakuljon ki, amiben ki-ki megerősödhet a hivatásában. A lelkipásztort igazán, mélységében csak a másik lelkipásztor képes megérteni. Sem a családtagok, sem a gyülekezeti tagok nem ugyanazt élik át, amit a lelkész maga hordoz nap mint nap. A lelkeszi közösség lehetősége, hogy elsődleges támasz legyen a hivatások gondozásában.

5. előadás: A vezetői szerepben való elfáradás

Az előadás körüljárja azokat a lelkeszi és vezetői szereppel járó általános és speciális sajátosságokat, amelyek hosszú távon az elfáradást és kimerülést okozzák. A lelkipásztor a státuszából és szerepéből adódóan olyan kihívásoknak kell hogy megfeleljen, amelyek folyamatos feszültségben tartják őt. Ennek egyértelműen folyamatos fáradás az eredménye. Ha erre nem reflektál, akkor képes a kimerülés és demotiváció olyan szintjére érkezni, amit külső segítség nélkül nem tud orvosolni. A cél ezeknek a szinteknek a megfogalmazása és az erre történő reflexió.

6. előadás: A vezetői szerepben történő megerősödés

Az előadás körüljárja azokat a lehetőségeket, ahol az egyén képes a lelkeszi és vezető szerepeire reflektálva egy hosszú távon megtartó működést kialakítani. Az előadás célja a korábban megfogalmazott kihívásokra reflektálva olyan támogató pontokat megnevezni, amelyek segítségével a lelkipásztori vezetői szerepben meg lehet maradni. A vezetés az Isten általi vezetettségben tud kiteljesedni, de ez sokszor nem egyértelmű, automatikus folyamat. Fontos tudatosítani a vezetői szerep lehetőségeit, korlátait és az Istentől kapott hivatásban való beágyazottságát.

7. előadás: A gyülekezet mandátumai

A vezetői hivatás és identitás körbejárása után kiszélesítjük a látókörünket a vezetői közösségeinkre: gyülekezeti vezetőség, szem előtt tartva, hogy a vezetés csapatmunka. Krisztus hármassága alapján beszélhetünk az egyház háromféle mandátumáról: prófétairól, főpapiról és királyiról. Ha ebből a szempontból megvizsgáljuk gyülekezetünket, hamar rájövünk annak

erősségeire és gyengeségeire. A három mandátumnak ráadásul három különböző megközelítéssel lehet csak eleget tenni. Végül három fontos szempontot nyerünk a presbitérium működéséhez: a másokat felkészítő elhívottak szerepét, az egyetemes papságot és a strukturált csapatmunkát. E gondolatkör tudatosítása lendületet adhat presbitereinknek és lelkészeinknek egyaránt a gyülekezetépítésben.

8. előadás: A keresztyén vezető jellemvonásai

A szülőtől kezdve a presbiteren át a királyig a Szentírás sok és sokféle jellemrajzot ad a tekintéllyel és/vagy hatalommal rendelkező, Istennek kedves emberről. E jellemvonások egy része a Krisztusban helyreállított istenképűségünkől fakad, más része az Isten által ilyen pozícióra elhívott emberek speciális tulajdonságai, harmadik része pedig megtanulható és megtanulandó készségek. Több bibliai példa alapján megvizsgáljuk ezeket a területeket, mindvégig tudatosítva magunkban, mennyire mások a keresztyén vezető jellemvonásai a jelenleg a világban sikeresnek gondolt emberekéitől. Ez segíthet megerősíteni a lelkészeket és általuk a presbitereket abban a meggyőződésben, hogy gyülekezetet vezetni teljesen más feladat, mint például céget vezetni.

Eszkatológia és metafizika, avagy a láthatón túli dolgok

Előadók:

- Marco de Leeuw van Weenen mérnök (MSc.), misszionárius, a Tolnai Református Egyházmegye missziói munkatársa

Időpont: 2025. március 31. – április 2.

Helyszín: Súlyomkövári Református Ifjúsági Központ

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 25 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a sandoraed@yahoo.com e-mail címen 2025. február 28-ig.

A mostani válságos idők közepette gyülekezeteinkben is többen az utolsó időkről szóló igeszakaszokat veszik elő s próbálják azokat az aktuális eseményekre alkalmazni. Egyidejűleg a kultúrában megfigyelhető a természetfölöttivel kapcsolatos jelenségek térnyerése (Halloween; varázslás irodalomban és filmekben). Ez utóbbi talán összefügg a jövőtől való félelemmel, a reménytelenséggel. Mindezt időszerű és érdemes teológiai és lelkigondozói szempontból egyaránt foglalkozni a bibliai eszkatológiával és metafizikával. A képzés révén a résztvevők tudatosítják magukban, hogy a próféciaértelmezése csak a bibliai történelemfelfogás keretében lesz koherens, és hogy a bibliai eszkatológiában kiteljesedésükig jutnak el a teológia fő ágai. A bibliai metafizika tudatában pedig képesek lesznek a rájuk bízottakat a reménytelenségből fakadó mágikus gondolkodásból elvezetni a keresztyén reményhez, amely valódi vigasztalást ad.

Mindezt először meg fogjuk nézni, hogy az eszkatológiában miként jutnak el kiteljesedésükig a rendszeres teológia fő részei (teológia, antropológia, krisztológia, szótériológia, ekkleziológia). Ebből kifolyólag az eszkatológiai tájékozatlanság az igehirdetésben is a „lezáratlanság” érzését keltheti a hallgatókban, akik talán éppen emiatt elkezdik máshol keresni a „zárókövet”. Az eszkatológiai kijelentések értelmezéséhez kihagyhatatlan a bibliai történelemfelfogás megértése, különben az ember könnyen a különböző szekták hálójába kerülhet, amelyek egymástól

is gyökeresen eltérő „menetrendeket” állítanak fel az utolsó idők eseményeiről. A „menetrendekben” általában szereplő eseményekről is szólunk.

Másnap az eszkatológia fő eseményeit vizsgáljuk meg, éspe- dig a végcél felől közelítve a jelenhez (vagyis az idő folyásával ellentétes irány szerint, hogy elkerüljünk minden menetrend-fel- állítási kísérletet). Az utolsó ítélethez kötődnek az utolsó idők figyelmeztető jelei, az általános feltámadáshoz pedig a „köztes állapothoz” kötődő kérdések. Itt is kitérünk a különböző szekták értelmezéseire. Ezt követően a metafizikára térünk rá, s először azt vizsgáljuk meg, mit mond a Szentírás a természetfölötti teremtet világról (mennye, angyalok stb.). Ezt követően szemügyre vesszük azokat a szakaszokat, amelyek az Istennel és népével el- lenséges magatartást mutató természetfölötti lényekről szólnak, s összehasonlítjuk azokat az egyre népszerűbb vulgáris metafi- zikával, amelyekkel nemcsak a népi babonákban, hanem világi ünnepek formájában, illetve a művészet különböző területein is egyre sűrűbben lehet találkozni.

A továbbképzés harmadik napján a reménység kerül teríték- re, amely a hit és a szeretet mellett talán kevésbé központi helyet foglal el igehirdetésünkben, lelkigondozásunkban. A remény a helyesen felfogott metafizika és eszkatológia természetes követ- keztetése – de nem automatikus következménye, amint azt a vo- natkozó újszövetségi szakaszok is mutatják. A reménység bibliai értelmezése után ezért az aktualitásokból kiindulva szembeállít- juk az azokból következő reménytelenséget a keresztyén remény- séggel, hogy gyakorlati bepillantást nyerjünk abba, hogyan ve- zethet el a remény hirdetése az egyetlen valódi vigasztalásig.

Személyiség-lélektani alapismeretek lelkészeknek

Előadó:

- Máthé Róbert lelkipásztor, klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta

Időpont: 2025. április 7–9.

Helyszín: Vetés

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a matherobert79@gmail.com e-mail címen 2025. március 10-ig.

„Ha fejleszteni tudod az erényeidet, ha megvéded magad a gyengeségeiddel szemben, és ha tisztelsz másokat azért, mert olyanok, amilyenek – életed szórakoztatóvá és érdekessé válik. Ez a nagy kaland sokkal izgalmasabb, mint ha mindannyian egyformák lennénk.”
(Myers Briggs, 1995)

A hány ember, annyiféle jó és rossz tulajdonsággal születik, anincs varázsigé, amely mindannyiunkkal csodát művelhetne. Amíg rá nem eszmélünk egyedi voltunkra, csak csodálkozhatunk, miként lehetséges az, hogy ugyanazon tanfolyam résztvevői, akik ugyanazt az előadót hallgatták ugyanannyi ideig, más-más eredményt érnek el. Fontos megtanulnunk úgy szemügyre venni magunkat, hogy végre megismerhessük igazi, legbensőbb énünket, mielőtt változtatni próbálnánk azon, ami belőle kívülről megmutatkozik.

Amikor Michelangelo a Dávid kifaragására készült, sokáig kereste a megfelelő márványtömböt, tudván, hogy a nyersanyag minősége meghatározza a késztermék szépségét. A kő formáját megváltoztathatja, ám az alkotórészeit nem alakíthatja át. Minden remekműve egyedülálló, két azonos márványdarabot akarattal sem találhatott volna. Hiába hoz még egy tömböt ugyanabból a kőfejtőből, az eredmény akkor sem ugyanaz. Hasonló lehet, de ugyanaz nem.

Fontos teológiai álláspont, hogy személyiségünk mögött ott van Isten teremtető és gondviselő szeretete. Mielőtt az anyaméhben megalkotott, ismert és formált.

Születésünkkor olyan útravalót hoztunk magunkkal, amely különbözővé tett bennünket testvéreinktől. Az évek során környezetünk faragott, egyengetett, csiszolgatott bennünket. Amikor már azt hittük volna, hogy elkészültünk, mindig jött valaki, és tovább formált. Bizony, volt idő, mikor mindenki csodált és cirógatott, máskor viszont kinevettek, elemezgettek vagy éppen ügyet sem vetettek ránk.

A velünk született személyiségjegyek adják saját sziklánk nyersanyagát. Az egyik kőtömb gránitból van, a másik márvány, némelyik alabástrom, és akad homokkő is. Maga a kőzet nem változik, csak a formáján alakíthatunk. Így van ez a személyiséggel is. Egyes tulajdonságaink csillogó aranyteléreként gazdagítják a sziklát, mások beszennyezik a vakító fehérségét. Életkörülményeink, intelligenciahányadosunk, nemzetiségünk, anyagi viszonyaink, környezetünk és a szülői ház hatása mind-mind befolyásolhatja személyiségünket, de az alapkőzet változatlan marad. C. G. Jung elméletének árnyékszemélyiségét Gyökössy Endre sötét felebarátnak nevezi. Állítja, a cél nem a legyőzés és megsemmisítés, hanem a megismerés és integrálás.

De jó is lenne megismerni magunkat, tudni, miből állunk, kik vagyunk valójában, miért reagálunk éppen így vagy úgy, melyek az erősségeink, és hogyan fokozhatnánk őket, melyek a gyengeségeink, és miként győzhetnénk le azokat. Mindez lehetséges!

A továbbképző fontos célja megtanulni, mi módon vizsgálhatjuk meg önünket, hogyan csiszolhatjuk még tovább jó tulajdonságainkat, és miként nyesegethetjük le a rosszakat. Ha tudjuk, kik vagyunk és mit miért teszünk, akkor már kezdjük megérteni önmagunkat, jobbra tenni személyiségünket és megtanulni, miként élhetünk együtt másokkal. Nem másokat kell majmolnunk. A rendelkezésre álló alapanyagból fogjuk a lehető legtöbbet kihozni. Másolat sok van, de eredeti csak egy.

A lelkész a személyiségén keresztül végzi munkáját, fontos az önismeret és a saját személyiségét védő ismeretek. A továbbképzés ezt kívánja segíteni. A kitöltött tesztek segítenek jobban átlátni saját személyiségünket.

A lelkész emberekkel dolgozik. Munkája során sokféle emberrel érintkezik. A személyiség-lélektani ismeretek segítik

abban, hogy jobban megértsen másokat, esetleg rálásson arra, hogy egy-egy viselkedés mögött milyen erők rejlenek. A képzés másik fontos célja, hogy olyan készségeket szerezzünk, amelyek segítenek a másokkal való interakcióinkban.

Mit akar a Jelenések könyve?

Előadó:

- dr. Ledán M. István lelkipásztor, teológiai tanár DRHE, Újszövetség

Időpont: 2025. június 11–13.

Helyszín: Szentjobb, Caritas-központ

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 16 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az istvanledan@yahoo.com e-mail címen 2025. május 11-ig.

NT. Wright szellemes megfogalmazása szerint „a Jelenések fura könyv, csaknem annyira fura, mint egynémely olvasója”. Fura olvasókra aligha van különösebb szükség. No és a Jelenésekhez hasonló fura könyvre? Donald Hagner újszövetséges teológus úgy gondolja, hogy az Újszövetségnek szüksége van a Jelenések könyvére mint zárókőre, a Jelenések könyvének pedig szüksége van az Újszövetségre, hogy érthetővé válhasson az üzenete. A mondat második felével minden bibliaolvasó ember, sőt minden újszövetséges kutató egyetérthet. A Jelenések könyve valóban érthetetlen az Újszövetség nélkül. Mi több, érthetetlen az Ószövetség nélkül, és a kánonon kívüli apokaliptikus irodalom ismerete nélkül is. A mondat első felével, ti. hogy az Újszövetségnek szüksége van a Jelenések könyvére, ma is sokan vitatkoznának. Mégpedig azon okok egyike miatt, melyek az óegyház (és a reformáció kora) számára is „gyanússá” tették. Ez az óegyházi (és reformátori) idegenkedés, egyebek mellett, azzal magyarázható, hogy a könyv millenarizmusa (az ezeréves

királyságról szóló tanítás) sokak szemében gyanússá vált, mivel ez az elképzelés rendszerint eretneknek bizonyuló keresztény közösségekben örvendett túlságos népszerűségnek. A könyvet ma is leginkább olyan „rajongók” igyekeznek kisajátítani, akik a jelen és a közeljövő pontos forгатókönyveként olvassák. Nos, a Jelenéseket nem engedhetjük át fura olvasóinak. És nem engedhetjük meg magunknak, hogy a Jelenések könyve idegenné, gyanússá vagy amolyan újszövetségi „függelékké” váljon. Mindenféle olcsó behelyettesítés, felelőtlen számítgatás helyett a Jelenések magyarázójának felelőssége, hogy a maga korában meglássa és meglátassa a könyv által jelzett kihívásokat és veszélyeket. A Jelenések elsősorban nem katasztrófakönyv, nem egy „Armageddón” (mely kifejezés csupán egyszer és mellékesen jelenik meg a műben), hanem sokkal inkább parainézés és vigasztkönyv. A továbbképzőn (stílszerűen) hét perikópán keresztül ezzel a „fura” könyvvvel fogunk meg- és újrakismerkedni.

A zene mint pasztorációs lehetőség a kazuáliáknál

Előadó:

- dr. Király Lajos egyetemi docens

Időpont: 2025. szeptember 3–5.

Helyszín: Szatmárnémeti, Láncoş Egyházközség, Kálvin János imaterem

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a kiraly.lajos@unithe.hu e-mail címen 2025. augusztus 4-ig.

A témaválasztás indoka korábbi tanulmányaimhoz és a lelkipásztori szolgálatom közel két évtizedéhez kapcsolható, melyek úgy fűződnek össze, mint a gyermekét ölelő és oltalmat nyújtó szülői kéz. Már a pasztorálpaszichológiai mesterképzésén

foglalkoztatott a gondolat, hogy az egyházban a lelkigondozás a kazuáliáknál (keresztelés, esketés, temetés) és a konfirmációnál miként található új utakat, és kerülhetne más formában is „elérhetővé” az „atmoszféravákuumban élő érintettekhez, az új életszakaszba lépő, az „elválasztó, a határhelyzeti és befogadó rítusokra” készülő vagy azokat megélt egyháztaghoz. Arra a kérdésre keressük tehát a választ, hogy a pasztoráció az igehirdetés, a homíliás istentisztelet, a bibliaórák és különböző tanítói előadásokon túl milyen új lehetőségeket tud megfogalmazni annak a családnak (és egyénnek) az életében, amelyben változás állt be a keresztelés, a konfirmáció, az esketés és a temetés következtében.

Az utóbbi évtizedekben a zene pasztorációs fontossága és szerepe háttérbe szorult a kazuáliáknál, ezért a szóban/beszédben történő lelkigondozás és igehirdetés vezetése mellett fontosnak tartom a „zenei élményt”, hiszen a lelkigondozás és a pasztoráció megváltozott és megújult lehetőséget nyújthat a kazuáliáknál a „gyógyító zene” által: kitágítja azoknak horizontját, új irányt és formát adhat, illetve új alternatívát nyújthat a segítségre szoruló embertársnak. A segítség hatékony formája lehet, ha nyelvet adunk a szavakban nehezen elmondható megfogalmazására, a kimondhatatlan számára pedig olyan ének- vagy zenei lehetőségeket találunk, melyek megfogalmazzák a megfogalmazhatatlant. Az előadás-sorozat tehát arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen személyes zenét kaphatnak a kazuáliáknál az érintettek.

Az egyházban talán mindmáig él az a vágy, hogy a mai „Péterek” prédikációja tömegeket szólítson meg, azonban – Gyökössi Endre gondolatait idézve – Fülöphöz hasonlóan az egyhez is „csatlakozni kell” (ApCsel 8,26–40), annak tudatában, hogy a „pasztorálpszichológusnak... az ige vezetése mellett mindent fel kell használni, hogy jobb, eredményesebb lelkigondozást, életápolást végezhesen”. Ebbe a „mindent felhasználni” gondolatba beletartozik a zene is, amely a pasztorációs alkalmakon holisztikusan, az egész ember javát szolgálva a gyógyulást, az életvezetést és Istennel való kapcsolatát tudja elősegíteni.

Istenfiak – bukott angyalok – óriások a Szentírás és a tradicionalista gondolkodók gondolatvilágában

Előadó:

- dr. Pálfi József lelkipásztor, teológus

Időpont: 2025. szeptember 5–7.

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztyén Egyetem

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 30 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a palfi.jozsef@partium.ro
e-mail címen 2025. augusztus 6-ig.

A címben említett kulcsszavak nem idegenek a Szentírás világától, ám mégis olyan fogalmak, amelyektől (talán ismeret-hiány miatt) idegenkedünk, és ha csak lehet, alig vagy egyáltalán nem foglalkozunk velük. Az kétségtelen, hogy olyan őskori világ-ba kalauzolnak bennünket, amelyről szinte alig van valamilyen tudásunk. A bibliatudományok vagy a vallástörténeti munkák is igencsak csínján bánnak velük, és szerény állápontra helyezkedve fogalmazzák meg mondanivalójukat. Pedig mindezek ott vannak a Szentírásban. Márpedig ha ott vannak, akkor nem tehetjük meg, hogy ne foglalkozzunk velük. Úgy vélem tehát, hogy egyáltalán nem ördögtől való az, ha valamilyen határozottabb és konkrétabb állápontra helyezkedünk mindezek kutatásában, a róluk való elmélkedés és beszélgetés kapcsán.

Eddigi olvasmányaim és ismereteim alapján messzemenőig hajlok arra, hogy elfogadjam a tradicionalista szellemi áramlat és egyben „iskola” magyarázatait, amelyek elsősorban az úgynevezett világvallások lényegének örököseinek tekintik magukat, másodsorban számos filozófust és teológust is előfutárunknak tartanak. A hagyomány vagy hagyomány szerinti gondolkodás a régi korok különféle vallásos és szellemi örökségét alkalmazva kíván a jelenkor emberének szellemi segítséget nyújtani, metafizikai értelmezés által. A tradicionalista iskola a filozófia terén az a szellemi áramlat, amely a 20. században a francia René Guénon és az olasz Julius Evola munkássága nyomán vált ismertté, és

amelynek legismertebb magyarországi képviselője Hamvas Béla, Várkonyi Nándor (illetve a ma élő görögkatolikus Buji Ferenc). Szerintük a hagyomány elsődlegesen történet- és időfeletti, ezért történetéről csak úgy lehetséges beszélni, ha történelmi megjelenési formáit tanulmányozzuk.

Hamvas Béla azt írja többek között a hagyomány kapcsán: „Vallás, filozófia, tudomány könnyíteni akar, mint mondják, az élet terhein, a hagyomány az embernek visszaadja önmagát. (...) A primordiális állapot elvesztésének következménye a lefokozott létezés. A lefokozott létezés eredménye a turba, vagyis a megzavarodás. A turba az értelem, a morál és a testiség korrupciója: az elhomályosodott értelem, a bűn és a betegség. A vallás, a filozófia és a tudomány az élet gátlástalan élvezetének megkönnyítése. A hagyomány a létezés intakt állapotát akarja helyreállítani... A hagyomány eredetileg közel volt, és csak érte kellett nyúlni. Az idők folyamán egyre mélyebbre merült, és a védelmi szövevénye egyre mélyebb rétege takarja el. Egyre könnyebb a tartalmatlan félálomban elmerülni és egyre nehezebb megtalálni azt, ami az embernek visszaadja önmagát. Eredetileg elég volt felelősködni, később egész civilizációkat kellett lebontani, hogy az ember saját lényegéhez jusson.”

A külföldi tradicionalista szellemi áramlat és iskola szerzői közül René Guénont, Julius Evolát, Ananda K. Coomaraswamyt szeretném megemlíteni mint forrásirodalmat, a magyarok közül pedig Hamvas Bélát, Várkonyi Nándort, Buji Ferencet.

Bevezetés a KáTéM oktatás módszertanába

Előadó:

- Kánya Zsolt Attila lelkipásztor
- Varga Botond lelkipásztor
- dr. Somfalvi Edit teológiai tanár, KPTI, gyakorlati tanszék
- dr. Bernard van Vreeswijk (Hollandia) lelkipásztor, a módszertan egyik kidolgozója
- Herman van Wijngaarden (Hollandia) HGJB-munkatárs, tanár, a módszer másik kidolgozója

Időpont: 2025. szeptember 8–10.

Helyszín: Nagyvárad, Arany János Kollégium

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 25 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet az edit.somfalvi@gmail.com e-mail címen 2025. augusztus 8-ig.

2014 januárjában Hollandiában találkozott először a Hulp Oost Europa képviselte és a Kárpát-medence jó néhány lelkésze, hogy kialakítsák a katekézis új oktatásmódszertanát. Az első elképzelés egy határokon átvívelő, nemzetközi munkacsoportot állított munkába, amely újragondolja a Heidelbergi Káté oktatási óráinak a tartalmát és új óratervezési lehetőségeket tanul meg. Az elmúlt évek során sokan vettek részt a programban, újra is terveztük kétszer, és 2022-re végre megérett arra, hogy a lelkészek megismerjék és rövid tréning után alkalmazhassák. A Királyhágómelléki Református Egyházkerületben már tartottunk a holland kollegákkal egy kis bemutatót, aminek nagy érdeklődés közepette nagy sikere volt.

A Heidelbergi Káté oktatásának ebben a megközelítésben a református identitás kialakításában és a gyülekezetbe szervezésben van szerepe, ahol figyelembe veszik a fiatalok valós környezetét, a lelki-szellemi fejlettségüket és a megtanítandó kérdéssel kapcsolatos tapasztalataikat. Újdonság még, hogy nem a fiatal felnőttkor a korhatár, amire a hitbeli érettséget el kell érnie egy katekumenusnak, hanem az élethosszig tartó tanulásra készülhet. A módszertan, amit elméleti és munkacsoportos oktatás keretében megtanítunk, holland fejlesztés, amit a magyar református

helyzetre adaptáltunk. Lényege, hogy a személyiség mindhárom rétegét érinti, és teljesen gyakorlatias. Először az elméjét, majd az érzelmeit, végül az akarati döntést vonjuk be az óratervben a kérdés elmélyítésébe. A cél mindig az, hogy a döntés a gyülekezethez tartozásban megerősítse a KáTÉM oktatásban részt vevőt. A lelkészeket felkészítjük az óraterv elkészítésére, és aki elvégzi a képzést, az kap mintaként kétévnyi kidolgozott és minőségileg ellenőrzött óratervet, hogy a munkát magabiztosan elkezdhesse.

A munka, amit holland vezetéssel a hatodéves teológiai hallgatók végeztek el és a munkacsoport református lelkészei vizsgálták felül, a KPTI Ravasz László Gyakorlati Teológiai Kutatóközpont munkájához sorolható be. A központ honlapján lehet majd kommunikálni Somfalvi Edit tanárnővel, a KáTÉM program szervezőjével, ha a program használata közben kérdések merülnek fel.

A lelkipásztor életében fellépő függőségek

Előadó:

- Kánya Zsolt Attila lelkipásztor
- Varga Botond Endre lelkipásztor, képzésben lévő családterapeuta

Időpont: 2025. szeptember 22–24.

Helyszín: Hegyközszentmiklós

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a goboti@gmail.com e-mail címen 2025. augusztus 22-ig.

A lelkési élet és szolgálat az örömök és áldások mellett nehézségeket, buktatókat is tartogat. Hogyan küzdünk meg ezekkel a buktatókkal?

Sokszor halljuk, talán látjuk és tapasztaljuk is, hogy a másik a pohár után nyúl. De elintézzük egy legyintéssel. Vagy a játékszenvedély

ragadja magával. Ezen csak mosolygunk. Ha a munka szenvedélye ejti rabul, akkor meg egyenesen irigykedünk: hogy nem megy nekem is úgy, mint neki? Ezek olyan függőségek, amelyekkel szembenézni, amelyeket nevükön nevezni nincs merszünk. És erre emberi életek, családok, lelkeszi pályák mennek rá.

Ugyanakkor azokat, akik velünk élnek, társfüggővé tesszük. Legyen szó akár italról, játékról, munkáról, behúzzuk a házastársunkat, és ezt a mintát közvetítjük nemcsak a gyerekeink, de a gyülekezet felé is.

Megértünk már arra, hogy beszéljünk a függőségekről? Hogy adott esetben ki merjük mondani, hogy én is függő vagyok?

Olyan képzésre várunk, ahol ezekre a kérdésekre megpróbálunk választ adni.

Digitális misszió a fiatalok között

Előadó:

- Ablonczy Áron lelkipásztor, a Zsinati Iroda ifj. osztályának vezetője

Időpont: 2025. október 6–8.

Helyszín: Magyarkéc, Fészek gyülekezeti ház

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 25 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a nagybibi@yahoo.com e-mail címen 2025. szeptember 8-ig.

Korunk legnagyobb missziós terepe már nem Afrika, hanem az online tér. Tudatos lépésekre van szükségünk ahhoz, hogy online is elérjük és tanítványozzuk a fiatalabb generációt, különben elveszíthetjük őket. Gyülekezeteink egyre gyakrabban töltik fel istentiszteleteiket, igehirdetéseiket az online térbe, de hogyan követik és építenek azokra, akik ezeket meghallgatják? Ráadásul sokszor többen hallgatják itt, mint ahányan a vasárnapi közösségben. A fiatalok átlagos képernyőideje 2-3 óra naponta, a mi

üzenetünk mégis dominánsan offline jut el hozzájuk, heti 1-2 alkalommal. Mit tehetünk azért, hogy az online térben is hirdessük az evangéliumot, tanítványozzunk és közösséget formáljunk? Feladatunk ez egyáltalán? A missziói parancs értelmében el kell mennünk tanítvánnyá tenni minden népet, de az online világ népét is? Jézus Krisztus apostolai rengeteg olyan helyre mentek, ami számukra komfortzónán kívüli volt, viták is voltak belőle, de csodák és megtérések is. Isten ígéjének hirdetőiként a Szentírás tartalmát kell hirdetnünk, de annak módja változhat időről időre.

Amennyiben a 21. századi embereket el akarjuk érni az evangéliummal, akkor 21. századi eszközök kellene a kezünkbe. Ez egy új kihívás a misszióban, de a világ keresztyénsége élen jár ebben. A digitális technológia önmagában nem az egyetlen mód, ahogy elérhetjük őket, de nélkülözhetetlen eszköz az ifjúsági misszióban. Mit tanulhatunk tőlük, másoktól, hogy a magunk ajándékát felismerjük és azzal szolgálhassunk a fiatalok digitális életterében?

A háromnapos képzés alatt közösen tanulunk arról, hogy a mostani fiatalok számára mit jelent az online tér, az influenszerek mint új ikonok, és hogyan harcol a figyelemért a mostani digitális világ. A kontextus megértése után a bibliai alapokhoz térünk vissza, megvizsgálva, hogy a Szentírásban miként küzdöttek meg az új kulturális kihívásokkal, milyen viták és dilemmák voltak ebből, és miként hajtotta őket folyamatosan a missziói parancs. Ezt követően gyakorlatba ültetjük a tanultakat, és a három nap alatt online missziói kihívásokat kell teljesítenie a résztvevőknek. Fiatalokat kell majd elérniük, számukra kell gyakorlatként digitális tartalmat készíteniük és rátekinteniük a saját szolgálatukra egyenként, megnézve, hogy miként lehetne azt digitalizálni. A fórumbeszélgetések, interaktív műhelyek mind-mind lehetőséget biztosítanak a sok kérdésre, miközben valami teljesen új szemléletformálót tanulunk. A résztvevők konkrét applikációk használatát ismerhetik meg és építhetik be a személyes szolgálatukba. Teológiai háttérrel, létező példákat és inspirációt kapnak a saját szolgálatuk alakításához.

A képzés végére érthetőbbé válik a misszió lényege a digitális térben, és mindenki véleménye egyenként formálódhat az online térben betöltött missziói szerepről és lépésekről.

A belső szoba rejtekében. Az imádság gyümölcsei a lelkipásztor és a rábízottak életében

Előadó:

- Szabóné dr. László Lilla lelkipásztor, teológiai tanár, adjunktus, KRE-HTK

Időpont: 2025. október 6–8.

Helyszín: Nyüved, Gondos vendégház

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet Szomor Abigélnél a szomorabigel@gmail.com e-mail címen 2025. szeptember 8-ig.

A továbbképzés célja, hogy a mindenki által gyakorolt és természetesen vett imádság személyes, gyülekezeti és egyházi gyakorlatára testvéri és kollegiális közösségben reflektáljon, és azt kapcsolatba hozza a lelki egészséggel mint a szolgálat egyik földi előfeltételével.

Az imádságunkról beszélni szinte tabu, hiszen egy mélyen személyes, így érzékeny megélés. Ebben a három napban egy olyan testvéri találkozáshoz szeretnénk teret biztosítani, ahol ez a tabu oldódhat: (1) az imádság és a lelki egészség biblikateológiai, rendszeres teológiai, gyakorlati teológiai és lélektani megvilágításával, (2) egyházi imádságos gyakorlatunkra való reflexióval, (3) az imádságban való személyes növekedésben és (4) egyfajta leltárban a lelkipásztor és az általa vezetett közösségek imaéletére és lelki egészségére nézve.

Mindezt az imádság témájának hármas felosztásában tesszük. Az imádság (1) Isten keresése – hiányaink, rászorultságunk, (2) időzés Isten jelenlétében – a gyógyulás forrása és útjai, (3) a gyümölcstermő élet forrása.

1. Az imádság és annak asszociációs köre

Az első előadásblokk arra hívja a résztvevőket, hogy az imádsággal kapcsolatos asszociációik, tapasztalataik és kérdéseik mentén

megnyissák magukat, és elköteleződjenek a képzésen összegyűlt közösség felé. Ebben a blokkban tekintjük át a képzésben kitűzött célokat, az előadások menetét, és beszéljük át az együtt töltött időre nézve, hogy milyen módon tudunk legáldottabban élni az Istentől nekünk ajándékozott idővel.

2. Az imádság Isten keresése

Az imádság egyik oldalán a nála nagyobb, az egészen más, a végső valóság iránt vágyódó ember áll a maga testi-lelki-szociális-spirituális meghatározottságaival. Ebben az előadásban azokat a megközelítéseket nézzük végig, amelyek mentén jobban megérthetjük az Isten után vágyódó embert, és ezáltal mind a magunk, mind a ránk bízottak imatapasztalatait, az ezen a területen eddig bejárt útját.

3. Az imádság és a lelki egészség kapcsolata

A fenti kérdéskör áttekintése a Biblia, hitvallásaink és a lélektan ismeretei mentén. Személyes leltár készítése. Egyházunk és társadalmunk oldaláról érkező rendszerszintű problémák feltérképezése.

4. A gyógyító jelenlétben: az imádság időzés Isten jelenlétében
Az imádság végső alanya maga Isten. Az ember istenkeresését megelőzi a minket személyesen és közösségben is kereső Isten. Ebben a blokkban a minket kereső Istenhez csendesedünk, és az ő vezetésének adunk nagyobb teret.

5. Ami Isten jelenlétében történik

Az imádság az istenkapcsolat és az Istenben való formálódás köhője. Az előző blokkra és korábbi tapasztalatainkra reflektálva rátekintünk a Mennyei Atya közösségében, az ő Fiában, Jézus Krisztusban a Lélek által megajándékozott ember lelki útjára és az abban való gyógyulásra.

6. Az imádság a gyümölcstermő élet forrása

Az Istenben való növekedés túlmutat a személyes vagy akár közösségi jóléten. Az imádság magában hordozza a ráhagyatkozást és egyúttal a küldetésben való megerősödést is. Az Istennel való találkozás túlmutat az imaidőn, a személyes és közösségi egészségünkön, és az Isten dicsőségére élt szolgáló és gyümölcstermő

élet forrása lesz. Ebben a blokkban a kontempláció és akció, lelki formálódás és szolgálat, hazatalálás és küldetés kettősségét vizsgáljuk meg.

7–8. Az imádság és a lelki egészség a szolgálatomban és a gyülekezet közösségében

A záró blokkokban személyes és csoportos munkában leltárt készítünk testi, lelki állapotunkról, istenkapcsolatunkról és ugyanígy a gyülekezetünk állapotáról. Mindez segíti, hogy megfogalmazzunk és előkészítsünk olyan lépéseket a magunk és gyülekezetünk számára, amelyek elindítanak minket a képzés alatt létrejött felismerések útján.

Konfliktuskezelés az egyházi kapcsolatainkban. A resztoratív szemlélet alkalmazásának lehetőségei

Előadó:

- Mike Pál Attila református lelkész
- Vidia Negrea klinikai pszichológus, resztoratív tréner
- dr. Bernath Krisztina szociológus, egyetemi docens, persolog tréner

Időpont: 2025. október 14–16.

Helyszín: Magyarkec

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 15 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a magyarkec@yahoo.com e-mail címen 2025. szeptember 14-ig.

A képzés az egyházi kapcsolatokban rejlő kihívásokkal és lehetőségekkel való szembenézéshez kínál eszköztárat. Az önismeret, az elkövetett vagy megtapasztalt sérelmek felismerése, a felelősségvállalás és a kapcsolatok rendezése komfortzónát feszegető gyakorlatok, mégis olyan eszközök, melyek a

kapcsolatok helyreállításában és további konfliktusok megelőzésében nélkülözhetetlenek.

A továbbképzésen két fő eszköztárra építve (persolog DISC viselkedésprofil és resztoratív szemlélet) arra törekszünk, hogy megismerjük és elsajátítsuk az egyházi kapcsolatok hatékony konfliktuskezelési alapelveit és gyakorlatát. A persolog DISC viselkedésprofil, valamint a resztoratív szemlélet módszertana segítségével feltárjuk a konfliktusok sajátosságait az egyházi környezetben, és megismerjük azokat a hatékony eszközöket, amelyek segítenek az egyéni és csoportos viselkedésminták azonosításában és megértésében.

A DISC alapú viselkedésprofil által lehetőség nyílik személyes és csoportos szinten is átfogóan megvizsgálni viselkedésünket, ezáltal elősegítve a jobb önismeretet, a hatékonyabb kommunikációt és az eredményesebb konfliktuskezelést.

A helyreállító eljárások célja a konfliktusban érintett személyek szükségleteinek feltárása és a károk helyreállítása. A resztoratív gyakorlatok konfliktuskezelési eszközként rövid és hosszú távon egyaránt hatékonyak. Az eljárás során az egyének megismerhetik a közösség támogató erejét, a valódi partnerség érzését, valamint saját korlátaikat és erősségeit. A resztoratív megközelítés nem csupán egy konkrét konfliktuskezelési módszer, hanem egy olyan megközelítés, amely az emberi kapcsolatok mélyebb szintjein segíti elő a helyreállást és az egészséges közösségi kapcsolatok kialakítását.

A képzés során olyan témaköröket járunk körül, mint a kommunikációs stratégiák és technikák, a resztoratív szemlélet alapjai, valamint a konfliktuskezelés bibliai perspektívái. Ezek a területek nemcsak szakmai fejlődésünket szolgálhatják, hanem az egyházi közösségeink mélyebb és kiegyensúlyozottabb kapcsolódásaiban is segítségünkre vannak.

A továbbképzés gyakorlatias, személyes bevonódást feltételező helyzetek meg tapasztalásán keresztül kínál eszközöket azokra a kihívásokra, amelyekkel az egyházi kapcsolatainkban szembesülünk, és amelyek segítségünkre lehetnek közösségeink megerősítésében és a konfliktusok méltóságteljes kezelésében.

Gyökerekkel és gyökerek nélkül

Előadó:

- Kánya Zsolt Attila lelkipásztor
- Varga Botond Endre lelkipásztor, képzésben lévő családterapeuta

Időpont: 2025. október 27–29.

Helyszín: Hegyközszentmiklós

Kreditpontok száma: 16 pont

Helyek száma: 20 fő

Regisztrációs díj: 200 lej

Bejelentkezés: jelentkezni lehet a goboti@gmail.com e-mail címen 2025. szeptember 29-ig.

A lelkészcsaládok a gyülekezetek reflektorfényében élnek, és az emberek úgy gondolják: amit látnak, az egy ideális családi kép. Ugyanakkor ez is egy ugyanolyan család, mint bármelyik másik, ahol meg kell oldani konfliktusokat, ahol gyermeknevelés folyik, és nyilván egyik sem problémamentes. Ugyanakkor a lelkész házasságában is tudni kell jól kezelni az örömteli és akár a vitás pontokat is.

A továbbképzés során választ próbálunk adni arra, hogyan működik egy házasságban az egészséges egyensúly, és ebbe hogyan illeszkedik a gyermeknevelés. Hol a helye a gyermekünknek a személyes életünkben, a lelkeszi életpályánkon és a közösségben? A gyermekek lelki világának fejlődését bemutattva akár a saját gyermekeink, akár az oktatott gyermekek nevelését szeretnénk segíteni.

Ugyanakkor sok lelkész családban kihívást jelent az életciklusváltásokkal együtt járó kihívások megküzdése. Hogyan változik a munkánk, a szolgálatunk, amikor az élet szükségszerű változásait kell megelépnünk? Mit jelent a megszülető gyermek, és hogyan alakul a személyes élet, vagy épp a házasság, amikor a gyermek elkerül otthonról, és lehet, hogy az egyik szülő vele megy? Mi történik az egyedül maradó lelkésszel a kiürült parókián?

Erdélyi Református Egyházkerület

dr. Adorjáni Zoltán

- A samáriai asszony találkozása Jézussal
- Római lakoma és az egyiptomi esszénusok kultikus étkezése
- Aszkétizmus, nőtlenség és női papság az az egyiptomi esszénusok közösségében
- Jób, az apokrif irodalom atléta
- Az inspiráció Josephus Flaviusnál és Alexandriai Philónnál
- Josephus Flavius és Alexandriai Philón inspirációtana
- Milyennek látta Alexandriai Philón a kezdetben teremtett embert?
- Átváltozások az apokrif Jób testamentumában

Andrei Imelda

- Ifjúsági istentiszteletek lelkigondozói hatása a Z generációra kérdőíves kutatás tükrében
- Ifjúsági bibliaóra a KÁTÉM módszer alapján
- A lelkigondozás emmausi útja

dr. Batizán Attila

- Misszió örömmel!
- Misszió mint hitvallás

Beke Boróka

- Formális és informális hálózatok az egyházban
- Hogyan használta Hálózatépítő Pál korának kapcsolati hálóit?
- A digitális eszközök mint kapcsolaterősítő vagy akadályozó tényezők a gyülekezeti szolgálatban

Beke Boróka és Roth Levente

- Láttató igehirdetés a média uralta társadalomban
- A mediáció lehetősége az egyházban
- Öngyilkossági krízisintervenció
- Beszélgetés és beszéltetés – erőszakmentes kommunikáció
- Erőszakmentes kommunikáció az igehirdetésben

Bereczki Orbán Zsolt

- Az egyház jövője – a jövő egyháza
- A Biblia négy vezetési alapelve

Béres Levente

- Temetési énekeink. Lehetőségek az énekválasztásban

Borbándi András

- Rabbá leszel saját földeden, vagy ott is eszel, ahol nem ültettél?

Bustya János

- A szabadság korlátai, a korlátok szabadsága
- Fészbuk dzsenörésön
- Szerlempatak – szexualitásról, szerelemről a Biblia alapján
- Jelentés a veteményeskertből (hozzáadott értékek a református felekezeti iskolában)
- Alakul, mint púpos gyermek a prés alatt
- Hogyan (ne) prédikáljunk?
- Street art – Banksy
- Ádám, hol vagy? – Éva, hol vagy?
- A református pedagógia alapjai

Dávid István

- A hit fejlődésének fázisai és pasztorációs jelentősége
- Az imádság és az Istennel való beszélgetés nyelvjárásai
- Spirituális wellness – tévtanítások és gyülekezetépítés
- Lelkipásztori jólét – a lelkipásztor hitélete

Éles Éva

- Hol vagy, új ég és új föld? Kitekintés Péter második levelének eszkatológiai tanítására
- Jövevények és idegenek – eszkatológiai identitás és öntudat Péter első levelében
- Rejtélyes találkozások – a börtönben levő lelkek az 1Pét 3,18–22 kontextusában
- Hol vagy, új ég és új föld? Kitekintés Péter második levelének eszkatológiai tanítására

Fekete Márton

- Lelkigondozás – lelkivezetés, hasonlóságok különbségek
- Csoport, csoportdinamika, TIM
- Istenképtorzulás és lelki alkat
- Csoportdinamikai lelkigondozás
- Mi is az a spiritualitás?
- A lelkipásztor személye és szerepei
- Egyéni lelkigondozás
- A beszélgetés mint a szolgálat eszköze
- Szupervízió – a segítők segítése?
- Depresszió, kiégés és a lelkigondozás lehetőségei
- Kiégés – szupervízió mint megelőzés

dr. Gudor Kund Botond

- Az erdélyi vallási türelem kialakulása
- Erdélyi protestáns mártírtörténetek
- A sárospataki kollégium 44 erdélyi éve
- Jövőkép a szórványszolgálatban
- Kihívások és megoldások a szórványszolgálatban
- Iskolatörténetek: a Bethlen-kollégium 400 éve
- Mire jó a történelem Bod Péter írásaiban?
- Bethlen Gábor fejedelem vallási türelmessége: az erdélyi zsidók és anabaptisták letelepítése
- Belmisszió a végeken: az anyanyelvű igehirdetés dilemmái

dr. Horváth Levente

- Alkoholisták a gyülekezetben – segít-s-Ég!
- Spiritualitás, korszerű kontextuális lelkigondozás és a sajátosan református „lelkigyakorlat” lehetőségei

Hover Zsolt

- Média az egyház szolgálatában
- Az erdélyi vallásszabadság üzenete a 21. században
- Kéz a kézben: a hit és a tudomány kapcsolata az informatikai korban
- Az illegális ige: a Biblia csempészése a vasfüggöny mögött
- A bűn és felelősség árnyékában: a bűnbakkeresés és társadalmi reakciók a 19. századi kolerajárvány idején
- A kolerától a koronáig – vírusteológia a 19. században

dr. Juhász Ábel

- A prédikáció mint „public speech”
- A nagyenyedi vita
- A görgényi pontok. Egy elfeledett ekkleziológiai reform vizsgálata
- Transzilvanista kálvini világnézet

dr. Kállay Dezső

- A keresetségről
- Egyetemes papság és lelkipásztori tiszt

dr. Kató Szabolcs

- „Én genny vagyok Efraimnak és rothadás Júda házának” (Hós 5,12). A betegség metaforája a Hós 5,8–6,6-ban, különös tekintettel a betegség biblikateológiai jelentőségére
- A Bible Works 10 bibliaprogram bemutató workshopja
- Jézus, az elaludtak első zsengeje. Egy újszövetségi kijelentés ószövetségi háttere
- Vének a Szentírásban mint a gyülekezeti presbiterek előképei
- „Minden hozzátartozik...” Kutatási jelentés a 21. századi erdélyi lelkipásztori szerepek felméréséről

Kurta József-Tibor

- Mi a közös a liturgiában és a fociban?

dr. Lészai Lehel

- A tanítványok elhívása és küldetése a szinoptikus evangéliumokban
- Készülés az igehirdetésre

dr. Lukács Olga

- Száz év Romániában – a berendezkedés első évtizedei
- A vegyes házasságok jogi feltételei

Makkai Péter

- Fogyatékkal élők az egyházi hagyományban
- Intézményes diakónia, illetve egyházi korlátok és lehetőségek
- A tékozló fiú hazatérése, Rembrandt v. Rubens

dr. Márton János

- Illés-Elizeus csodatételei
- A zsidó történetírás és a csodatörténetek értelmezése
- Edom és Júda kapcsolata Abdiás könyvében
- Jézus csodáinak ószövetségi háttere
- Bevezető tanulmány a Misnába

dr. Nagy Alpár

- Transzgenerációs traumák az Ószövetségben
- Mit mondjak, hogyan mondjam? – A lelkész mint gyász kísérő
- „Aki megért s megértet...” – kreatív szövegértelmezés
- Narratív igehirdetés a katekézisben
- A válásról
- Az imaközösség liturgiája

Nagy Eszter

- „Hogy hűséges segítőtársa, gondviselője legyek” – fiatal családok lelkigondozói kísérése

Orbán Lajos

- Bátorság a stratégiai gondolkodásra a gyülekezetépítésben
- Stratégia a gyülekezetépítéshez, avagy milyen legyen az a gyülekezet, ahová tartozni szeretnénk?

dr. Ósz Sándor Előd

- 1568 Torda – mítoszok, tévhitek, valóság. Az erdélyi felekezetek kora újkori együttéléséről
- Az erdélyi reformátusok 16. századi püspökei
- Parokiális könyvtárak kincsei
- A Bethlen-kollégium gyulafehérvári korszaka (1622–1658)
- Szenci Molnár Albert öröksége
- Az erdélyi református egyházközségi levéltár 1964 előtt

Paizs József

- Lelkipásztor a szekuláris világban – Andrew Root könyve alapján
- A reziliens lelkipásztor. Elhívásunk
- A reziliens lelkipásztor. Spiritualitásunk
- A reziliens lelkipásztor. Kapcsolataink

- A reziliens lelkipásztor. Hitelességünk
- Viseljetek gondot magatokra! A reziliens lelkipásztori szolgálat és a „self-care”
- Légy csapatjátékos! Néhány gondolat az egyházi „team”-ek egészséges működéséről

dr. Papp György

- Elektronikus segédeszközök az igehirdetés előkészítésében
- Neheze(bbe)n érthető igehelyek filológiai magyarázata

dr. Papp C. Zsolt

- Mennyire képezheti alapját a toleranciának és befogadásnak a jézusi etika?
- Az egyetemes bűnösség, valamint a konkrét vétkek és felelősség közötti érzékeny határvonal
- A szubjektív történelelemzés okai, forrásai és veszélyei, teológiai szemszögből vizsgálva

dr. Péter István

- A közösség-/gyülekezetépítés lehetőségei a csoportpszichológia és csoportdinamika segítségével
- A szórványosodás kortárs folyamatai, kontextusai. Az énejlődés teológiai, pedagógiai, pszichológiai és közösségi kapcsolódásai az asszimilációs folyamatok megelőzésében

Péntek Gyimesi András

- Az „ecclesiá”-tól az intézményig, intézménytől az eklézsiáig
- Népegyházi interpretációk az erdélyi református egyházban

dr. Püsök Sarolta

- Hivatásetika, különös tekintettel a lelkipásztori szolgálatra
- A szorongás és elidegenedés korunkban. A kommunikáció mint a segítségnyújtás lehetősége
- Pletyka, mobbing – teológiai szempontok
- Hitvédelmünk mai kérdései – különös tekintettel a New Age-re
- A kulcsok hatalma újragondolva
- A lelkészfeleségek szolgálatának színváltozásai, különös tekintettel az utóbbi száz esztendőre

- A tudatos életmód kérdésének helye és alapvető vonásai a kortárs etikai diszkurzusokban
- A magyar református nők teológiai képzése, különös tekintettel az erdélyi helyzetre
- A protestánsok társadalmi szerepvállalásának szép példája Gyarmathy Zsiga és Hory Etelka példáján keresztül
- A vallástanítás helyzete három évtizeddel a rendszerváltás után
- Egyház és nemzet viszonya – egy százéves teológiai vita margójára
- Hitigazságok Kalcedontól Kierkegaard-on át a mai konfirmációs előkészítőig

Ruszka Sándor

- A bibliai hermeneutika lehetőségei az igehirdetésben
- Csak azt nem tudom, ki vagyok
- Az ifjúság megszólítása napjainkban
- Az, ami, és annak oka és következménye is – a stresszről
- Egyházi éneklésünk jelene és jövője
- A szeretet, az valami más

dr. Sikó Csaba

- Kísér(t) az árnyékom? Avagy hogyan befolyásolja árnyék-személyiségünk a lelkészi szolgálatunkat?
- Előítéleteink és kivetítéseink hatása igehirdetői és lelkigondozói szolgálatunkra
- Az egyház mint csoport – Hogyan segítik a gyülekezet jó működ(tet)ését a csoportdinamikai ismeretek?

Sógor Árpád

- A lelkipásztor házassága, házasságának válságai
- Problémás lelkészgyermek, a lelkészgyermek problémája
- A házasság művészete
- Sakkterápia

dr. Sógor Géza

- Mitől döcög az egyház szekere? Lelki ajándékokról és gyülekezetépítésről Christian Schwarz könyvei nyomán
- Egyház egy szekularizált világban – evangélium egy szekularizálódó egyházban
- Bevezetés a politikai teológiába, Dietrich Bonhoeffer, Oliver O'Donovan, Stanley Hauerwas segítségével (ismerkedés az alig 50 éve számontartott teológiai diszciplínával)

dr. Somfalvi Edit

- A dicséret szárnyakat ad – a pozitív visszacsatolás szerepe a gyülekezeti szolgálatban
- Hitünk értékei és átadásuk a Z generációnak
- Az önérték helye a magyar református ember értékrendjében – „Fölemelt fővel várom őt az égből ítélő bírámul”
- Református értékrend és református identitás – Műhelymunka
- A református identitás mint magatartást meghatározó erő
- Hitvallás a liturgiában – liturgiátörténeti előadás
- Merre tovább, konfirmáció? – a KÁTÉM munka története és elméleti háttere
- Merre tovább, konfirmáció? – a KÁTÉM munka óraterveinek módszertana
- Mikor kompetens liturgus egy lelkész a 21. századi élet istentiszteletén? – kompetenciaháló (személyes és csoportos kompetenciák) és annak használata a liturgusi szolgálatban
- Szakralitás és szervezettség a református online liturgiában
- Katekézis a személyes fejlődés fényében és árnyékában – személyiségjegyeink segítői és/vagy akadályai az élethosszig tartó tanulásban-tanításban
- Az önismeret személyiségformáló ereje – lelkészek esetében
- Az egyházzal szembeni (tudatos és öntudatlan) társadalmi elvárások mint a hatékony kommunikáció akadályai

dr. Szabó Attila

- Hogyan imádjuk Istent? Istentiszteleti alapelvek
- I. Eszkatológia – a Jézus szerinti utolsó napok
- II. Eszkatológia – a Jézus szerinti utolsó napok

dr. Székely József

- A lelkipásztori hivatásképzés változása és újraértelmezése
- Szükség van-e még prédikációra?
- Igehirdetői kompetenciák (önismeret, istenismeret, emberismeret)
- Az igehallgatók újrafelfedezése
- A gyülekezeti lelkipásztorkép
- Az egyház és a lelkipásztor társadalmi szerepvállalása
- Az alkalmi prédikációk homiletikuma
- A lelkipásztor személyének jelentősége a szolgálatban

Szép Eduárd

- A bűnbánati istentiszteletek fontossága
- Reformáció a románok között
- Valóban Sámuel jelent meg Saulnak?
- Az őskeresztyének imaélete
- Az imádság az igazi egység forrása

Tamás Ernő

- Kiegészítés, kifáradás mint foglalkozási deformáció
- Üvegfalú parókiáink gyerekoszobája

Varga Zoltán

- Lelkigondozói lehetőségek a konfirmációban
- Mitől lesz lelkigondozói a családlátogatás?
- A kiegészítés veszélye és a szupervízió lehetőségei az erdélyi református lelkész társadalomban

dr. Visky S. Béla

- Hinnie kell-e a református lelkipásztornak a kettős predestinációban?
- Vannak-e érveink keresztyén hitünk igazsága mellett?
Az apologetika lehetőségei és határai
- Bonhoeffer: Egy élet és egy halál tanulságai
- Kreáció és/vagy evolúció? Megférhet-e egymás mellett a természettudomány és hit?
- Üdvözülhet-e a nem keresztyén ember? Keresztyénség és világvallások az evangélium kizárólagossága és egyetemes-sége összefüggésében

- Halott-e a sátán, avagy jó egészségnek örvend? A Gonoszról való beszéd teológiai relevanciája
- Miért engedte ezt meg Isten? Isten és a szenvedés problémájának teológiai és filozófiai vetületei
- Visszanyerhető-e az élet elveszített értelme? A logoterápia mint a pasztorálszichológia egyik lehetősége
- „Nem tudjátok?” Hányszor kell a keresztyén embernek megkeresztelkednie?
- Megbocsátható-e a megbocsáthatatlan? Egy teológiai kérdés a kortárs filozófiában
- Az igazmondás és hazugság etikai-egzisztenciális összefüggései
- Hogy is volt a Szervét-ügy?
- Szűz Mária személyének reformatori értelmezése és ennek aktuális vonatkozásai
- Posztmodern kritikai augusztinianizmus. Bevezetés a radikális ortodoxia világába

Visky Péter

- Quo vadis, konfirmáció?
- Valóságos-e az isteni hang? Felkészülni a szószéki megközelítésre
- Gyógyító párbeszéd. Gyülekezetépítés terápiás eszközök által

Királyhágómelléki Református Egyházkerület

Bartha Mária-Zsuzsanna

- Gyász és veszteségek feldolgozása – Terepmunka-gyakorlat a lelkeszi hivatásban

Bogya Miklós

- Mit jelent református keresztyénnek lenni? Rövid hitvallás a reformáció 500. évfordulóján
- Mit tanít a Biblia az egyházzól, az egyháztagságról és az egyházi tisztségekről? Gyülekezetvezetői szolgálatunk teológiai megalapozása
- Gyermekek keresztség és/vagy felnőtt keresztség? Keresztelési igehirdetésünk és gyakorlatunk teológiai megalapozása
- Miért, hogyan és hányszor úrvacsorázzunk? Úrvacsorai igehirdetésünk és gyakorlatunk teológiai megalapozása
- Mit tanít Jézus az ő visszajöveteléről és a világ végéről?
- Adventi igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit tanít a Jelenések könyve? Bevezető gondolatok a Jelenések könyve értelmezéséhez és alkalmazásához
- Mit tanít a Biblia az ember életéről és haláláról?
- Temetési igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Az imádság lehetőség vagy kötelesség? Az egyéni és közösségi imádkozás teológiai megalapozása
- Böjtöljünk vagy ne böjtöljünk? Böjtfő vasárnapi igehirdetésünk és böjtölési gyakorlatunk teológiai megalapozása
- Kinek a felelőssége a gyermeknevelés? Anyák napi igehirdetésünk és szülői hivatásunk teológiai megalapozása
- Mit tanít Jézus az adakozásról? Az anyagiakkal való gazdálkodás teológiai megalapozása
- Hogyan készüljünk a házasságra, és hogyan éljük meg azt? Jegyesbeszélgetésünk és esketési igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Hogyan fegyelmezzünk a gyülekezetben?
- A gyülekezeti fegyelmezés teológiai megalapozása
- Hol van a menny, mi van ott, és hogyan juthatunk oda? Mennybemenetel ünnepi igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit jelent betelni a Szentlélekkel? Pünkösdi igehirdetésünk teológiai megalapozása

- Szombat vagy vasárnap? A nyugalom napja megünneplésének teológiai megalapozása
- Mi a kontextuális lelkigondozás? Elméleti megalapozás és gyakorlati megvalósítás
- Mi az egyház Krisztustól kapott küldetése? A tizenkét apostol küldetése (és) a mi küldetésünk a Mt 10 alapján
- Mit tanít a Biblia Jézus Krisztus származásáról, fogantatásáról és születéséről? Karácsonyi igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Hogyan szól Isten hozzánk? Bibliavasárnapon elhangzó igehirdetésünk és bibliahasználatunk teológiai megalapozása
- Mihez hasonló a mennyek országa? Jézus tanítása a mennyek országáról a Mt 13 alapján
- Mi az egyház belmissziója és külmissziója? Jézus tanítása az ökumenéről és az evangelizációról
- Mikor szabad embert ölni és mikor nem? A Biblia tanítása az öngyilkosságról, az abortuszról, az eutanáziáról, a halálbüntetésről és a háborúról
- Vajon minden gyilkosság bűn? A Szentírás tanítása a fegyverhasználatról
- Mit tanít a Szentírás a halálról és a halottakról? „Halottak napja” környékén elhangzó igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Honnan jövünk és hová megyünk? Az államalapítás ünnepén elhangzó igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit tanít a Biblia a keresztyén ember „kettős állampolgárságáról”? Állami választások idején elhangzó igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit tanít a Szentírás az öregségről? Idősek vasárnapján elhangzó igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit tanít a Biblia a feltámadásról és Isten országáról? Húsvéti igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Reformáció vagy deformáció? Reformáció ünnepén elhangzó igehirdetésünk teológiai megalapozása
- Mit jelent szeretve lenni és szeretni? A Biblia tanítása a szeretetről
- Kik a boldogok? Jézus tanítása a boldogságról a Mt 5,3–12 alapján
- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 1.
- Az egyház Krisztus első eljövele előtt és után

- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 2.
- Az egyház az apostoli korban és az üldözések idején
- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 3.
- Az egyház a reformáció előtt
- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 4.
- Az egyház a reformáció után
- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 5.
- A magyar keresztyénség kezdetei és reformációja
- Az egyház küldetése a teremtéstől az újjáteremtésig 6.
- Az egyház Krisztus visszajövele előtt és után

Ecsedi Árpád

- Misztótfalusi Kis Miklós, a bölcs nyomdász

Erdei-Árva István-Béla

- *A Harangszó* gyülekezeti lap létjogosultsága. Múlt. Jelen. Jövő? (A nyomtatott sajtó mint az evangélium hirdetésének eszköze)

dr. Geréb Miklós

- Lélekkel és értelemmel. Útkeresés a megújuló egyházzenében
- Liberális püspökök az erdélyi református egyház élén

Kánya Zsolt Attila

- Kulcs a zárhoz! – A fiatalok lelki sajátosságai a vallásos nevelésben, elméletben és gyakorlatban
- Keresztyén konfliktuskezelés
- Mitől is függünk? – A munkafüggőség nálunk is kopogtat
- „A hit hallásból van...” – A római levél 10. részének fejtegetése

Képiró Gyula

- A lelkipásztor otthontalansága a kortárs magyar irodalomban

Köteles László

- Örökbefogadás

Kulcsár Árpád

- Ravasz László igehirdetése – homiletika-történeti előadás
- A párbeszéd szüntelen aktualitása. A teremtség kérdése a teológiában és a természettudományokban. Ravasz László szintézise
- Kálvin-reneszánsz. Mit tanult Ravasz László Kálvintól?

dr. Lukács Olga

- A vegyes házasságok jogi feltételei
- Száz év Romániában – a berendezkedés első évtizedei

dr. Ledán István

- Adakozás a görög-római világban és az Újszövetségben
- „Uram, adj békés alvást!”
- Feltámadás és túlvilághit az ókori zsidó sírfeliratokon

Máthé Árpád

- A gyógyító beszélgetést vezető személye, hozzáállása, megnyilvánulása a beszélgetések során
- Jézus tanításai és a magyar népmesék erkölcstana

Máthé Róbert

- Stresszkezelés a lelkeszi munkában
- A logoterápia lelkigondozói lehetőségei
- Az életútinterjú készítése az idősek lelkigondozásakor
- A szorongás lelkigondozói lehetőségei
- A depresszió lelkigondozói lehetőségei

Rácz Ervin-Lajos

- 235 telefonbeszélgetés lelkészekkel – tanulságok
- Én, az alfa is vagyok – A generális generációzik, de nem generalizál

Simon Attila

- A gyászszokások régi és új arca

Soós József

- Krisztust hirdetjük az ószövetségi textusok alapján is

Szász Bálint Róbert

- „Élnem adjatok” – Közösségben Jézus Krisztussal

Szegi Máté

- Ábrahámától Józsefig, avagy konfliktusok apáról fiúra

Varga Botond-Endre

- Függőségek

Vinczéné Pálfi Judit

- Reziliencia – azaz miként fejlesszük lelki ellenállóképességünket?
- Stresszmenedzsment – egészségmegőrzés és stresszkezelés, magunkkal és másokkal való törődés
- Resztoratív konfliktuskezelés – konfliktusmegelőzés és -kezelés közösségerősítés és -építés által
- Életformáló tanítás – dr. Howard Hendricks könyvének és szemléletének ismertetése
- Traumáink gyógyítása

dr. Zsigmond Attila

- A Tiszántúlról Erdélybe – A szilágy-szolnoki egyházmegye létrejötte
- Legendák és valóság határán – Zoványi P. György püspök élete és munkássága az újabb kutatások tükrében
- Lelkeszi életpályák szubjektív tükrében

Konferenciák

**IV. Kolozsvári Tavasz- napok –
rendszeres teológiai konferencia**
2025. március 19–20.

Az a lelkipásztor, aki a
Királyhágómelléki Református Egyházkerületben,
Magyarkécen megszervezett
Presbiteri és diakóniai munkatársképzés
alkalmain (a Szatmári Református
Egyházmegye által szervezett képzésen)
januártól márciusig részt vesz,
alkalmanként 2 kreditpontot kap.

Lelkészek, tanárok, patrónusok.
X. Egyháztörténeti konferencia
2025. május 8.
Helyszín a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet.

Tartalomjegyzék

Dr. Kolumbán Vilmos József: Előszó	5
Lelkésztovábbképző programok	
2025, Erdély.....	7
2025, Királyhágómellék.....	8
Gáll Sándor: Gyakorlati tudnivalók	9
Erdélyi Református Egyházkerület	
Szenvedélybetegek változásra motiválása, avagy hermeneutikai és lelkigondozói eszköztár a változásmotiváló lelkigondozás (MI) alkalmazásához, a függők és családtagjaik kontextuális lelkigondozásában. Családgondozó esetelemzések és a gondozottaink követése.....	11
A 21. század keresztyén etikai kérdései	12
A változásmotiváló lelkigondozás (ún. motivációs interjú) módszertana és gyakorlata, különös tekintettel a lelkipásztori szolgálatra – I. modul	14
A prédikáció mint a gyülekezetépítés alapvető eszköze ..	16
Bevezetés a KáTÉM oktatás módszertanába	18
Inspiráció 3.0 – Ifjúsági munka a változó világban	19
„Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett...” Bibliai példatörténetek a lelkipásztor munkaasztalán.....	21
A változásmotiváló lelkigondozás (ún. motivációs interjú) módszertana és gyakorlata, különös tekintettel a lelkipásztori szolgálatra – II. modul.....	22
Királyhágómelléki Egyházkerület	
Temesvári Vezetői Képzés.....	24
Eszkatológia és metafizika, avagy a láthatón túli dolgok. .	28
Személyiség-lélektani alapismeretek lelkészeknek	30
Mit akar a Jelenések könyve?	32
A zene mint pasztorációs lehetőség a kazuáliáknál	33
Istenfiak – bukott angyalok – óriások a Szentírás és a tradicionalista gondolkodók gondolatvilágában.....	35

Bevezetés a KÁTÉM oktatás módszertanába	37
A lelkipásztor életében fellépő függőségek.....	38
Digitális misszió a fiatalok között	39
A belső szoba rejtekében. Az imádság gyümölcsei a lelkipásztor és a rábízottak életében.....	41
Konfliktuskezelés az egyházi kapcsolatainkban. A resztoratív szemlélet alkalmazásának lehetőségei ..	43
Gyökerekkel és gyökerek nélkül	45
Értekezleti előadások	
Erdélyi Református Egyházkerület	46
Királyhágómelléki Református Egyházkerület	56
Konferenciák.....	61

MEGHALAD A TEHER?

ELFÁSULTÁL?

NEHÉZ ERRŐL BESZÉLNI?

VAN SEGÍTSÉG!

HISZ
VAN SEGÍTSÉG.

facebook.com/Hivatsmegorzo
hivatsmegorzoszolgalat.wordpress.com
hisz2015@gmail.com

KOORDINÁTOR:

Beke Boróka

0729-122134 | bekeboroka@gmail.com

ERDÉLYI
REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET

HEKS